

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

JONIŠKIO R. GATAUČIŲ MARCĖS KATILIŪTĖS MOKYKLOS VEIKLOS IŠORINIO RIZIKOS VERTINIMO ATASKAITA

2019-04-29 Nr. A-9

Vilnius

Vizito laikas – 2019 m. kovo 27–28 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos išorinis rizikos vertinimas.

Vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja - Ligita Kukanauzienė, vertintojos: Inga Litvinienė, Rimutė Balzarevičienė.

IVADAS

Joniškio r. Gataučių Marcės Katiliūtės mokykloje išorinis rizikos vertinimas atliktas vadovaujantis „Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. V-962 redakcija). Vertinimo procese ir ataskaitoje taikyta penkių vertinimo lygių skalė.

Išorinio rizikos vertinimo ataskaita parengta remiantis Joniškio r. Gataučių Marcės Katiliūtės mokyklos dokumentų analize, pirmine mokyklos informacija, Joniškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus pateikta informacija, Švietimo informacinės sistemos, Nacionalinio egzaminų centro, mokyklos Įsivertinimo pažangos anketos, Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (toliau – NMVA) vykdytos mokyklos mokinių, jų tėvų ir pedagogų nuomonių apklausos duomenimis. Stebėta 30 veiklų (iš jų: 26 pamokos (vertintos lygiais), vienas logopedo, vienas neformaliojo švietimo, du klasių vadovų užsiėmimai (lygiais nevertinta)). Vertinimo metu stebėta mokyklos veikla pertraukų metu, po pamokų, kalbėtasi su mokyklos direktoriumi L. Česnuliu, Įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija (toliau VGK), Metodine taryba, Mokinių taryba, mokytojais ir mokiniais.

Mokykloje mokosi 1–10 klasių mokiniai, veikia dvi ikimokyklinio ugdymo grupės, viena priešmokyklinio ugdymo grupė. 1–10 klasėse mokosi 130 mokinių (57 mergaitės, 73 berniukai). Mokyklai nuo 2010 m. vadovauja buvęs Joniškio rajono švietimo skyriaus vedėjas Linas Česnulis. Nuo 2019-01-01 mokyklai skirtas vienas vadovo etatas, t.y. neliko pavaduotojo ugdymui. Mokykloje dirba 27 pedagogai.

Mokyklos aptarnavimo teritorija yra Gataučių, Rudiškių ir Joniškio seniūnijose. 2/3 mokinių iki mokyklos pavežama dviem mokykliniais geltonaisiais autobusiukais ir vienu Joniškio autobusų parko autobusu, tolimiausias kaimas nuo mokyklos nutolęs 16 km. Nuo 2010 m. mokykla du kartus reorganizuota, prijungiant Linkaičių pagrindinę ir Rudiškių pradinę mokyklas. Nors Joniškis yra už 10 km, dauguma reorganizuotų mokyklų mokinių pasirinko Gataučių mokyklą.

Gataučiuose darbo pasiūla maža, mokinių tėvai dirba Joniškyje, Gataučių ir Rudiškių įmonėse, užsienyje. Nedirba apie 35 proc. tėvų. Daugumos šią mokyklą lankančių mokinių šeimų socialinė-ekonominė padėtis yra prasta. Nemokamą maitinimą gauna: 2017–2018 m. m. 75 mokiniai (53 proc.), 2018–2019 m. m. 78 mokiniai (60 proc.).

Išorinio vertinimo metu dėl mokytojų nedarbingumo ir mokyklos sudaryto pamokų tvarkaraščio nebuvo stebėtos penkių mokytojų pamokos.

1. VERTINIMO SANTRAUKA

1.1. Gerai vykdoma mokyklos veikla

- **Nuoseklus vertybinių nuostatų ugdymas sporto srityje.** Mokykla formuoja mokinių vertybines nuostatas, bendruomeniškumą, socialinius įgūdžius tinkamai organizuodama nuoseklią sportinę veiklą (neformaliojo švietimo veiklas). Kiekvieno besimokančiojo pažinimas, mokytojo ir mokinio santykių, paremtų abipusiu pasitikėjimu ir pagarba, kūrimas, kryptingas sportinių rezultatų siekimas galėtų pasitarnauti mokyklai kaip pavyzdys siekiant geresnių akademinų pasiekimų.
- **Bendroji rūpinimosi mokiniais politika.** Mokinių savivertę stiprina pozityvūs, geri mokytojų ir mokinių santykiai, grindžiami pagarba, pasitikėjimu, pastangomis suprasti vienas kitą. Mokykloje susitarta dėl paramos ar pagalbos (išskyrus pamokoje) mokiniams tvarkos. Teikdama pagalbą, mokykla bendradarbiauja su specializuotomis tarnybomis. Pedagogams svarbu, kad mokiniai mokykloje jaustųsi gerai, būtų pasirūpinta jų maitinimu, būtiniausiomis mokymosi priemonėmis. Tikėtina, kad nusistovėję, tarpusavio pasitikėjimu grįsti mokinių ir mokytojų santykiai gali padėti stiprinti bendradarbiavimo įgūdžius pamokose: į planavimo procesus įtraukti mokinius, taikyti aktyvaus mokymosi bei savivaldaus, įtraukiojo ugdymo strategijas, mokyti mokinius teikti kokybišką grįžtamąją informaciją apie pasiekimus, pažangą, tolimesnius siekius ir kt.

1.2. Rizikinga mokyklos veikla, kuriai reikia skirti daugiau dėmesio

- **Mokinio pasiekimai ir pažanga (1.2. – 2 lygis)**
Mokinių pažangos ir pasiekimų stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo sistema nesisteminga, todėl trukdo siekti geresnių mokymo(si) rezultatų ir stebėti individualią pažangą. Tai grindžiama faktais: dalies mokinių (55,8 proc.) pasiekimai tik patenkinamo lygio ir pasiekimai (NMPP, PUPP) iš dalies atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir yra žemesni už šalies mokinių rezultatus. Nesisteningai vertinama individuali mokinio pažanga ir pasiekimai pamokoje (vertė 1,9 iš 4). Nesudaromos sąlygos mokiniams apibendrinti mokymosi rezultatus ir pagal juos kelti tolesnio ugdymosi tikslus bei maksimaliai siekti pažangos pagal savo gebėjimus – ugdytis savivaldaus mokymosi įgūdžius – vertinimo vidurkis 1,7 iš 4. Individualūs mokinių pasiekimai konkursuose, ypač sportinėse varžybose, yra geri. Tai leidžia daryti išvadą, kad mokiniai turi galimybių pasiekti daugiau, kai jiems sudaromos sąlygos mokytis pagal jų gebėjimus ir poreikius, veiklose mato prasmę ir pasiekia aiškų, pamatuojamą individualų rezultatą.
- **Ugdymo(si) planavimas (2.1. – 2 lygis)**
Mokyklos ugdymo planas yra pakankamai abstraktus (mažai skiriasi nuo Bendrųjų ugdymo planų), nes jame trūksta aiškių susitarimų, kaip bus individualizuojama, integruojama, diferencijuojama, pasigendama integravimo nuostatų, pagalbos mokiniui teikimo tvarkos ir kt. Būtina mažinti atotrūkį tarp valstybėje numatytų ugdymo(si) organizavimo strategijų ir realios ugdymo(si) praktikos. Mokyklos sudaryti tvarkaraščiai netenkina daugumos mokinių ugdymo(si) poreikių bei neatitinka ugdymo organizavimo mokykloje ypatumų ir galimybių. Pamokų tvarkaraštis pirmiausia turi būti palankus mokiniui, nes pamokos yra svarbiausia jo veikla ir turi neabejotinos įtakos vaiko sveikatai ir protiniam darbingumui. Pamokose mokytojais patys nusako mokymo(si) tikslus ir uždavinius, neaptaria jų su mokiniais, minimaliai sudaro sąlygas mokiniams rinktis užduotis ar jų atlikimo būdą, todėl pamokose stebėtos menkos sąlygos ugdytis savivaldaus mokymosi įgūdžius ir prisiimti atsakomybę už mokymąsi. Mokykloje, planuojant ir organizuojant mokymą, sudaromos vidutiniškos sąlygos mokiniams ugdytis

asmeninę, socialinę, mokėjimo mokytis kompetencijas ir mokymąsi suvokti kaip prasmingą ir įdomią veiklą, leidžiančią siekti pažangos ir fiksuoti asmeninius pasiekimus.

- **(Iš)vertinimas ugdymui (3.5. -2 lygis)**

Mokinių vertinimas ir įsivertinimas nesistemiškas, todėl trukdo siekti geresnių mokymo(si) rezultatų ir kasdieniame ugdymo(si) procese stebėti individualią pažangą. Tai grindžiama faktais: vertinimo kriterijai iš dalies aiškūs, konkretūs tik dalyje (57,7 proc.) pamokų, likusiose pamokose jie prasti arba visai neaiškūs. Vertinimo vidurkis – 1,8 iš 4; įsivertinimo procesui, kaip mokinių savivokos ir/ar sąmoningo mokymosi priemonei, mokytojai skiria vidutinišką dėmesį (vertinimo vidurkis – 1,7 iš 4), nėra taikomos įsivertinimo strategijos, priemonės, mokiniams suprantamos ir skatinančios jų pasiekimų (pažangos) objektyvų vertinimą; pamokose taikomas vidutinis (vertinimo vidurkis – 2 iš 4), paremtas pagyrimais, bet ne mokymosi procese įgytos informacijos apie išmokimą (arba ne) koregavimas planuojant tolesnį ugdymo procesą, padedantį mokiniui geriau išmokti dėstomą medžiagą.

1.3. Mokyklos savininko dėmesys įvardintoms rizikingoms veikloms

Joniškio r. Gataučių Marcės Katiliūtės mokyklos pateiktoje pirminėje informacijoje nenurodyta, jog steigėjas per pastaruosius dvejus metus būtų teikęs kokią nors pagalbą mokyklai.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius pateiktoje pirminėje informacijoje nurodo, jog „teikė pastabas ir pasiūlymus dėl 2017 – 2018, 2018 – 2019 m. m. ugdymo planų“. Mokyklos išorinio rizikos vertinimo metu nustatyta, kad viena iš rizikingų veiklų – ugdymo planavimo kokybė. Teikiant pastabas ir siūlymus dėl Ugdymo plano (toliau UP) rengimo, būtų tikslinga atkreipti dėmesį į mokyklos UP numatytus mokyklos susitarimus, šio plano struktūrą, atskirų skirsnių, punktų papildymą, atsisakant Bendrųjų ugdymo planų formuluočių ir konkretinant ugdymo proceso organizavimo galimybes, atkreipti dėmesį į ugdymui(si) skirtų valandų panaudojimo tikslingumą bei papildyti dokumentą naujausiais teisės aktais bei mokyklos parengtais tvarkų aprašais. Nuo 2019-01-01 mokykloje neliko pavaduotojo ugdymui etato, todėl vertintojų komanda daro prielaidą, kad tokia steigėjo pagalba mokyklai būtų veiksminga.

Rizikos veiksniai, susijusius su ugdymo organizavimo pamokoje kokybe, mokyklai įveikti padėtų tikslingas mokytojų kvalifikacijos tobulinimas, kokybės kriterijų, išskirtų Geros mokyklos koncepcijoje, apibrėžimas, aiškių ir nuosekliai vykdomų susitarimų mokykloje laikymasis, kolegialaus grįžtamojo ryšio tarp mokykloje dirbančių mokytojų taikymas, nuoseklesnė ugdymo proceso stebėseną ir priežiūrą, bendradarbiavimas su kitų mokyklų mokytojais, turinčiais sėkmingų patirčių ugdomosios veiklos planavimo, savivaldaus mokymosi organizavimo, grįžtamojo ryšio strategijų taikymo, vertinimo informacijos naudojimo mokinių asmeninės pažangos siekiui srityse.

1.4. Mokyklos vadovo metinių užduočių kryptingumas ir konkretumas

Mokyklos direktorius Linas Česnulis Joniškio r. Gataučių Marcės Katiliūtės mokyklai vadovauja nuo 2010 metų. 2018 metais vadovui skirtos penkios užduotys. Užduočių įgyvendinimas įvertintas „labai gerai“.

Pirmoji užduotis – „įgyvendinti mokyklos ugdymo planą ir veiklos programą“, siektini rezultatai – „racionaliai naudojami biudžeto asignavimai“, rezultatų vertinimo rodikliai – „2018 m. savivaldybės administracijos skyriai, atliekantys finansų kontrolę, nenustatė pažeidimų“. Ši užduotis susijusi su išskirtomis rizikingomis veiklomis. Vertintojų nuomone, Ugdymo plano įgyvendinimas neturėtų būti matuojamas vien tik racionalių lėšų panaudojimu. Siekiant geresnių mokinių pasiekimų, būtų tikslinga numatyti šios užduoties vertinimo kriterijus, orientuotus į ugdymo proceso tobulinimo rezultatus.

Antroji užduotis – „sukurti ir įgyvendinti mokinių nuolatinės asmeninės mokymosi pažangos stebėjimo sistemą“, siektini rezultatai – „sukurta mokinių asmeninės pažangos stebėjimo sistema“, rezultatų vertinimo rodikliai – „sistema sukurta iki 2018 m. spalio 27d. Iki 2018 m. gruodžio 21 d.

atlikti 2 paveikimo tyrimai“. Ši užduotis taip pat susijusi su išskirtomis rizikingomis veiklomis. 2018 m. gruodžio 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-276 buvo patvirtintas „Mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarkos aprašas“. 2019 m. sausio – vasario mėnesiais su šiuo aprašu supažindinami mokiniai, todėl anksti būtų teigti, jog sistema įgyvendinta. Vertintojų komandos sutarimu, šią užduotį mokyklos vadovui vertėtų nuosekliai ir kryptingai vykdyti 2019 metais. Metų pabaigoje pamatuoti kokybinius rezultatus, t.y. pokytį mokinių pasiekimų ir pažangos rezultatuose.

Trečioji užduotis – „užtikrinti mokinių dalyvavimą Lietuvos mokyklų žaidynėse“, siektini rezultatai – „garsinamas Jonišio rajonas, ugdomas mokinių pilietiškumas“, rezultatų vertinimo rodikliai – „2018 m. užimta prizinė vieta Lietuvos mokyklų žaidynėse“. 2018 m. užimta I vieta. Šios užduoties rezultatas tiesiogiai susijęs su stipriu juo mokyklos veiklos aspektu.

Ketvirtoji užduotis – „organizuoti Gataučių Marcės Katiliūtės mokykloje pasitarimą Jonišio rajono švietimo įstaigų vadovams“, siektini rezultatai – „dalyvavimas gerą patirtimi“, rezultatų vertinimo rodikliai – „2018 m. birželio mėn. įvykęs renginys, pristatyta mokyklos veikla“.

Penktoji užduotis – „bendradarbiauti su Jonišio kultūros centru, seniūnijomis“, siektini rezultatai – „mokyklos patalpos naudojamos bendruomenės ir Jonišio kultūros centro reikmėms“, rezultatų vertinimo rodikliai – „mokykloje 2018 m. organizuoti 3-4 renginiai seniūnijų bendruomenėms“.

Visų penkių užduočių rezultatų vertinimo rodikliai nenumato, kaip bus vertinamas atliktų užduočių poveikis, siekiant mokyklos pažangos ir geresnių mokinių pasiekimų. Visos trys vertintojų nustatytos rizikingos veiklos tiesiogiai susijusios su ugdymo organizavimu. Mokykloje nėra pavaduotojo ugdymui, todėl direktoriui rekomenduojama daugiau dėmesio skirti ugdymo kokybės valdymui: aiškių susitarimų numatymui ir įteisinimui, nuosekliai ir kryptingam susitarimų įgyvendinimui, proceso organizavimo priežiūrai bei grįžtamojo ryšio organizavimui. Priimant susitarimus, vertėtų vadovautis galiojančiais teisės aktais bei Geros mokyklos koncepcija.

2. KAIP MOKYKLA STEBI IR ĮSIVERTINA SAVO PAŽANGĄ?

Mokyklos įsivertinimą organizuoja, vykdo, išvadas formuluoja ir rekomendacijas teikia įsivertinimo grupė. Įsivertindama ir stebėdama savo pažangą, mokykla Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai pateikia Įsivertinimo ir pažangos anketą, Mokytojų tarybos ir Metodinės tarybos, VGK posėdžiuose nagrinėjamas mokymosi pasiekimų ir pažangos ataskaitas.

Vertinimo metu nustatyta, kad mokyklos savęs įsivertinimas atliekamas vidutiniškai. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupės narių teigimu, įsivertinimo svarbą, reikšmę ir naudą pripažįsta visi pedagogai. Jų teigimu, dažniausiai įsivertinimo duomenis panaudoja planavime (pvz.: mokyklos veiklos programoje). Tačiau įsivertinimo duomenų panaudojimas, sudarant mokyklos ugdymo planą neįžvelgtas. Įsivertinimo poveikis mokiniui nefiksuoja ir neanalizuojamas. 2017–2018 m. m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinime nurodyta, ką reikia tobulinti: „dalykų mokytojams diferencijuoti skirtas mokiniams užduotis, kurios sudarytų galimybę kiekvienam mokiniui atlikti užduotis pagal gebėjimus“, „dalykų mokytojams pamokose taikyti inovatyvius mokymo(si) metodus, kurie skatins mokinių mokymosi motyvaciją“, „diferencijuoti namų darbams skirtas užduotis, kurios sudarytų galimybę kiekvienam mokiniui atlikti užduotis ir sustiprintų mokinių atsakomybę už namų darbų atlikimą“, tačiau, kaip planuoja tai įgyvendinti, susitarimai nepriimti, o mokyklos ugdymo plane ugdymo diferencijavimas aprašytas formaliai. Pamokose šie veiklos aspektai nesistemiški. Nors mokyklos strateginiame veiklos plane aprašyti veiklos kokybės įsivertinimo procesai, tačiau juose nėra pokyčių analizės, kad mokyklos bendruomenė galėtų spręsti apie ankstesnio plano įgyvendinimo sėkmingumą, susitarti ir tikslingai planuoti veiklą siekiant mokinio ugdymosi sėkmės.

Pirmojo vizito mokykloje metu įsivertinimo grupės nariai teigė, kad rengia klausimynus (naudojasi iqesonline.lt platforma), tačiau nėra parengę detaliojo rodiklio aprašo (veiklos kokybės iliustracijos), taigi nėra susitarę dėl konkretaus rodiklio turinio ir raiškos požymių bei siektino kokybiško rezultato. Mokykloje nėra iki galo suprasta Geros mokyklos koncepcija, kai mokymasis yra grindžiamas pasitikėjimu mokinio galimybėmis, o mokytojai yra žinojimo ekspertai ir skatina mokinius (pagal jų galias) prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi ir organizuoja įdomų,

motyvuojanti, kurianti mokymosi džiaugsmą ugdymo procesą. Mokykloje nėra aiškių susitarimų, siekiant kokybiškos veiklos, grįstos Geros mokyklos koncepcija, todėl vertintojų pastebėjimai ir mokyklos įsivertinimo duomenys nesutampa.

Vykdamas giluminį įsivertinimą, mokyklai rekomenduotina neapsiriboti vien anketavimo būdu, naudoti įvairius duomenų rinkimo šaltinius, taikyti skirtingus metodus ir būdus, naudotis įsivertinimo duomenimis įstaigos tobulinimui, mokinių pasiekimų gerinimui. Mokykla beveik nesinaudoja grįžtamoju ryšiu – neanalizuoja, kiek praktiškai taikomos rekomendacijos, kaip tai keičia ugdymo(si) kokybę, todėl neįmanoma įvertinti kokybinių pokyčių.

Apibendrinant galima teigti, jog įsivertinimas nėra integrali mokyklos veiklos dalis, jo rezultatai neturi reikšmingos įtakos ugdymo proceso kokybei ir geresniems mokinių pasiekimams.

3. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

1. REZULTATAI

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
1.1. Asmenybės tapšmas	2	<p>Mokykla formuoja mokinių vertybines nuostatas, bendruomeniškumą, socialinius įgūdžius tinkamai organizuodama sportinę veiklą (neformaliojo švietimo veiklas):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokykloje sportas yra kaip atskira kultūros dalis, vienijanti visą bendruomenę. 55 proc. visų mokinių lanko sporto būrelius. • Nuosekli pedagogų veikla sudaro sąlygas mokiniams atrasti savo gabumus sporte, įgyti pasitikėjimo savimi. Sportiniai pasiekimai, laimėjimai ne tik skatina tobulėti, bet ir drausmina. 2014–2015, 2015–2016, 2016–2017 ir 2017–2018 mokslo metais Lietuvos olimpinio festivalio kaimo vietovių pagrindinių mokyklų ir progimnazijų tarpe mokykla užėmė pirmas vietas. • Steigėjo teigimu, mokykla didelį dėmesį skiria sveikatingumui, sportiniam ugdymui. Tai nuosekli ir ilgametė veikla, ugdanti mokinių bendrąsias bei dalykines kompetencijas. • Pokalbiuose su mokiniais, mokytojais, mokyklos vadovu paaiškėjo, kad dažnos išvykos į įvairaus lygmens varžybas plečia mokinių akiratį, gerais pavyzdžiais ugdo socialinius, asmeninės atsakomybės įgūdžius. Sportinių pasiekimų vertinimas ugdo bendruomeniškumą ir pasididžiavimo savimi, mokykla jausmą. Tuo pačiu tai stiprina mokinių motyvaciją, drausmina, įpareigoja laikytis taisyklių ir susitarimų. <p>Nuoseklus vertybinių nuostatų ugdymas sporto srityje vertinamas kaip gerai vykdoma mokyklos veikla.</p> <p>Mokykloje patenkinamai atsižvelgiama į mokinių asmenines galias, gebėjimus ir polinkius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2017-2018 m.m. „Įsivertinimo ir pažangos anketoje“ nurodyta, jog teiginį „Mokytojai man padeda pažinti mano gabumus ir pomėgius“ mokiniai įvertino 3,3 (iš 4). Tačiau stebint pamokas, veiklas, kalbant su mokytojais, mokiniais paaiškėjo, kad nėra bendrų susitarimų, kaip atpažinti gabius ir talentingus mokinius, atrasti jų polinkius, nuosekliai ugdyti gebėjimus (išskyrus sporto sritį). Mokyklos dokumentuose nurodyta, jog ištirti mokinių

		<p>mokymosi stiliai, bet pokalbiuose nei mokiniai, nei mokytojai to nepatvirtino.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stebėtose pamokose, veiklose buvo planuojamas dešimties skirtingų bendrųjų kompetencijų ugdymas (pvz.: komunikavimo (22 pamokose), mokėjimo mokytis (19 pamokų), socialinė (18 pamokų), bendradarbiavimo (1 pamokoje), kūrybiškumo (3 pamokose). Vienoje pamokoje, veikloje, jų buvo planuojama nuo vienos iki septynių, tačiau kompetencijų, asmenybės ugdymo ir mokymosi uždavinių dermė tik iš dalies derėjo su pamokose vykdoma veikla. Pamokos aspektas „<i>Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą</i>“ įvertintas 2,0 (iš 4), pamokos aspektas „<i>Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes</i>“ įvertintas 2,0 (iš 4). • Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, jog mokinių gebėjimų, galių, polinkių ugdymas pamokose, veiklose vertinamas vidutiniškai: pamokos aspektas „<i>Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje</i>“ įvertintas 2,2 (iš 4), pamokos aspektas „<i>Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpniesiems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui</i>“ įvertintas 1,9 (iš 4), pamokos aspektas „<i>Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami</i>“ įvertintas 1,9 (iš 4). <p>Mokiniai iš dalies valdo save stresinėse situacijose, konstruktyviai sprendžia konfliktus, problemas, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, sąmoningai renkasi sveiką gyvenimo būdą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2017-2018 m. „Įsivertinimo ir pažangos anketoje“ nurodyta, jog tobulintinos veiklos aspektu pasirinktas rodiklis „<i>Pageidaujamo elgesio skatinimas</i>“. Ši sritis tobulinta tik vienerius metus, o pasiekti rezultatai nebuvo matuoti. Tai pokalbyje patvirtino ir veiklos įsivertinimo darbo grupės nariai. • Steigėjo teigimu: „<i>2018 m. kai kurie pridėtinės vertės mokyklos rodikliai šiek tiek geresni už 2017 m. rodiklius, tačiau klausimų duomenys rodo vis dar gana aukštą patyčių mokykloje rodiklį</i>“. • Mokykloje įgyvendinamos prevencinės programos (OLWEUS, „Obuolio draugai“ ir „Žaidimai moko“). Tačiau išnagrinėjus 1-10 klasių vadovų planus, pedagogų įrašus dienyne, nustatyta, kad šios programos įgyvendinamos vidutiniškai. • Stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, jog mokinių įtraukimas į veiklas, orientuotas į problemų sprendimą, pamokose, veiklose vertinamas vidutiniškai: pamokos aspektas „<i>Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemas sprendimą orientuotą mokymąsi</i>“ įvertintas 2,2 (iš 4). • 2019 m. kovo mėnesį Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros atliktos tėvų apklausos atviri atsakymai nurodo, jog mokinių pageidaujamo elgesio skatinimas mokykloje yra patenkinamas. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia daryti išvadą, kad Gataučių Marcės Katiliūtės mokyklos mokinių asmenybės tapsmas vidutiniškas.</p>
--	--	---

1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga.	2	<p>Gerai mokinių pasiekimai varžybose:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokyklos pateiktoje pirminėje informacijoje nurodyta, kad dauguma mokinių, dalyvavusių akademiniuose konkursuose, sportiniuose, varžybose, tapo prizininkais ar laureatais (2017-2018 m.: rajono – 82 proc., šalies – 83 proc., tarptautiniuose – 27 proc.). • Ypač geri sportiniai pasiekimai: iš visų pasiekimų 2017-2018 m.m. sportiniai sudarė 75 proc. Mokiniai mokymosi svarbą supranta iš dalies – tai pagrindžia jų vidutiniai mokymosi pasiekimai. • 2017-2018 m. m. Įsivertinimo ir pažangos anketoje mokiniai teigė, kad „Man svarbu mokytis“ – 3,5 iš 4, tėvai tvirtino, kad „Mokytojai vaikams padeda suprasti mokymosi svarbą gyvenime“ – 3,7 iš 4. Tačiau apibendrinti mokinių mokymosi pasiekimai rodo, kad yra mokinių, kurių pasiekimai neatitinka Bendrųjų programų reikalavimų (2019 m. I pusmetį – 12,9 proc. mokinių nepasiekė patenkinamo lygio). • Lyginant 2018 m. ir 2019 m. I pusmečio rezultatus, fiksuojamas prastėjimas (padaugėjo nepasiekusių patenkinamą lygį (+9,7 proc.), mažėjo besimokančių aukštesniu lygiu (-3,6)). Tik 9,4 proc. padaugėjo pasiekusių pagrindinį lygį. Dalies mokinių (55,8 proc.) mokymosi lygis – tik patenkinamas. • 2017-2018 m. m. Įsivertinimo ir pažangos anketos duomenimis, „Daugiau nei pusei mokinių trūksta atsakomybės už savo mokymąsi“. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokinių mokymosi svarbos suvokimą, atsakomybę už mokymąsi skatinantys aspektai pamokose fiksuoti kaip vidutiniai: mokiniams mokymo(si) tikslus ir uždavinius kelia mokytojai (84,6 proc. – 2 iš 4 (žr. 13 lentelę), mokiniams sudarytos sąlygos atlikti aukštesnių mokymosi gebėjimų reikalaujančias užduotis – 16,7 proc. (žr. 16 lentelę), individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi ir pripažįstami – 1,9 iš 4 (žr. 2 lentelę), mokiniai apibendrina mokymosi rezultatus pamokoje ir juos naudoja nusimatydami tolesnės veiklos siekius – 1,7 iš 4 (žr. 2 lentelę). <p>Dalies mokinių apibendrinto vertinimo (NMPP, PUPP) pasiekimai ir pastarųjų dvejų metų jų pokyčiai vidutiniai - prastesni už šalies vidurkį. Tai įrodo šie duomenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NMPP duomenys rodo, kad rezultatai nekito arba žemėjo (4 ir 6 kl. 2016, 2018 m.; 4, 6 ir 8 kl. 2014, 2016 ir 2018 m.). • NMPP rezultatai prasti – ypač 6 klasių (2017 ir 2018 m.): nė vienas nepasiekė aukštesnio lygio. • PUPP duomenų analizė rodo, kad matematikos rezultatai žemėjo (2017, 2018 m.), nors vizito metu matematikos pamokose individualūs mokinių pasiekimų pripažinimas atitinka vertinimo vidurkį (2 iš 4) (žr. 1 pav.): <p>Mokyklos ugdymo plane 2018-2019 numatytos priemonės, skirtos mokinių pasiekimams gerinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viena jų – įgyvendinamas „Mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarkos aprašas“ (patvirtinta
-------------------------------------	---	---

		<p>2018-12-27), tačiau šio aprašo taikomų priemonių poveikis mokinių pasiekimams, pažangai po 2019 m. I pusmečio neaptartas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metodinės tarybos siūlyti vertinimo tvarkos aprašo patikslinimai (pvz.: Metodinės tarybos nariai teigė, kad priėmė nutarimą, jog reikia susitarti, kiek pažymių per pusmetį būtina parašyti) neįgyvendinti. • Savininko teigimu, mokyklai būtina tobulinti individualios mokinio pažangos matavimą ir daugiau dėmesio skirti mokinių pasiekimams gerinti. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad mokinių individuali pažanga ir pasiekimai pamokose, pripažįstami vidutiniškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamokos aspektas „<i>Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami</i>“ daugumoje (76,9 proc.) pamokų vertinimas patenkinamai (žr. 1 lentelę) - vertinimo vidurkis yra 1,9. • Žemiau vertinimo vidurkio individualūs mokinių pasiekimai ir pažanga vertinti lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbų ir gamtamokslinio ugdymo pamokose (žr. 1 pav.). • Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos pamokoje kaip stiprusis (6,6 proc.) ar tobulintinas (10 proc.) pamokos aspektai fiksuoti tik 3 pamokose (žr. 2 lentelę). • Pamokos aspekto „<i>Daliniai mokymosi rezultatai įtvirtinami ir siejami su tolesne pamokos eiga</i>“ beveik visi (92,3 proc.) vertinami kaip nesisteminiai (žr. 3 lentelę). Kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas tik 1 pamokoje (3,3 proc.), o tobulintinas – 2 pamokose (6,6 proc.) (žr. 2 lentelę). • Pamokos aspektas „<i>Sugrįžimas prie mokymosi uždavinio, aptariant pasiektus rezultatus</i>“ vertinimo vidurkis – 1,9. Daugumoje (88,5 proc.) pamokų šis aspektas vertintas patenkinamai (žr. 6 lentelę). Kaip stiprusis pamokos aspektas nepamėtas nė karto, kaip tobulintinas - tik 1 pamokoje (3,3 proc.) (žr. 2 lentelę). Tai rodo, kad dažniausiai aptariama, kas nuveikta ir koks veiklos rezultatas, bet jis nesiekiamas su susitarimais pamokos pradžioje (mokymo(si) uždaviniu): kas veikta, koks rezultato siekis ir kas rodo, kad jis tinkamas. <p>Tolesnio ugdymosi uždaviniai, pasiekimų ir pažangos planavimas nesisteminiai grindžiami informacija apie mokinio kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymais ir dialogu su mokiniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamokos aspekto „<i>Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires</i>“ daugumoje (69,2 proc.) pamokų vertinimas patenkinamai (žr. 5 lentelę) – vertinimo vidurkis 1,7. • Kaip tobulintinas aspektas „<i>Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires</i>“ buvo paminėtas mažumoje (20 proc.) pamokų, kaip stiprusis – nefiksuotas (žr. 2 lentelę). • Daugumoje (6 iš 10) pamokų individualūs mokinių pasiekimai pripažįstami ir atitinkamai aptariami, t.y. vertinimai sutampa, o
--	--	--

		<p>30 proc. rezultatų aptarimas yra prastesnis nei jų pripažinimas, 10 proc. – geresnis aptarimas nei pasiekimų įvardijimas (žr. 2 pav.). Tai rodo, kad pasiekimai pamokoje atpažįstami, bet mokiniai jų nefiksuoja, neaptaria ir nenaudoja tolesnio mokymosi siekiams (mokytojai – planavimui). Tai pagrindžia ir 2017-2018 m. m. <i>Įsivertinimo ir pažangos anketos</i> duomenys. Joje teigiama, kad 29 proc. mokinių neaptaria individualios pažangos arba neaptaria sistemingai, o 37 proc. teigia, kad kartu su mokytoju neplanuoja mokymosi tikslų.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prasčiausi rezultatai stebėti 10-okų pamokose: jie vidutiniškai 26,3 proc. žemesni nei šios pamokos dalies vertinimo vidurkis (žr. 2 pav.), nors šioje klasėje stebėtų pamokų vertinimo kriterijai vertinti 2 iš 4 ir yra aukštesni už šio aspekto vertinimo vidurkį (žr. 12 pav.) – kriterijai netaikyti aptariant pasiekimus. <p>Tėvai domisi vaikų mokymusi ir daugumą tėvų tenkina jų vaikų mokymosi rezultatai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokyklos pirminėje informacijoje ir vizito metu kalbant su mokytojai teigiama, kad mokytojai ir mokinių tėvai bendrauja nuolat, pasiekimai ir pažanga aptariami asmeniniuose pokalbiuose. • 2017-2018 m.m. „Įsivertinimo ir pažangos anketoje“ nurodyta, jog „mokytojai ir didžioji dalis tėvų bendradarbiauja palaikydami ir skatindami mokinio pažangą“. • 2019 m. kovo mėnesį Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros atliktos tėvų apklausos rezultatai rodo, kad su teiginiu „<i>Apskritai aš esu patenkinta(-s) savo vaiko mokymosi rezultatais</i>“ sutinka dauguma tėvų (3,1 iš 4), tačiau 2017-2018 m. m. Įsivertinimo ir pažangos anketos duomenimis, tik „23,3 proc. tėvų bent kartą per savaitę „<i>Mano dienyne</i>“ stebi vaiko pasiekimus, o 30,2 proc. - kartą per mėnesį“. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad rodiklis „Mokymosi pasiekimai ir pažanga“ kaip stiprus pamokos aspektas fiksuotas tik 3,45 proc., o tobulintinas 30,43 proc. dažniu.</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Joniškio r. Gataučių Marcės Katiliūtės mokykloje mokinių pažanga ir pasiekimai yra patenkinami (išskyrus sportinius pasiekimus) ir tai yra rizikinga mokyklos veikla, kuriai reikia skirti daugiau dėmesio.</p>
--	--	---

Srities išvados

1. Mokykla formuoja mokinių vertybines nuostatas, bendruomeniškumą, socialinius įgūdžius tinkamai organizuodama nuoseklią sportinę veiklą (neformaliojo švietimo veiklas), tačiau akademinėje srityje mokyklos dėmesys asmenybės tapsmui, savivokai ir savivertei, tolimesnio gyvenimo planavimui vidutiniškas. Pamokoje nesistemingai ugdomi kiekvieno mokinio gebėjimai, polinkiai, atskleidžiamos asmeninės galios, mokoma planuoti tolimesnius veiklos siekius.
2. Mokinių pažangos ir pasiekimų stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo sistema nesisteninga, todėl trukdo siekti geresnių mokymo(si) rezultatų ir stebėti individualią pažangą. Tai grindžiama faktais:

2.1. Dalies mokinių (55,8 proc.) mokymosi pasiekimai tik patenkinamo lygio ir pasiekimai (NMPP, PUPP) tik iš dalies atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus - žemesni už šalies mokinių rezultatus.

2.2. Nesistemingai vertinama individuali mokinio pažanga ir pasiekimai pamokoje (1,9 iš 4).

2.3. Nesudaromos sąlygos mokiniams apibendrinti mokymosi rezultatus ir pagal juos kelti tolesnio ugdymosi tikslus bei maksimaliai siekti pažangos pagal savo gebėjimus – ugdytis savivaldaus mokymosi įgūdžius. Duomenų vertinimo vidurkis – 1,7 iš 4.

3. Individualūs mokinių pasiekimai konkursuose, ypač sportinėse varžybose, yra geri. Tai leidžia daryti išvadą, kad mokiniai turi galimybių pasiekti geresnių akademinių pasiekimų, jei jiems būtų sudarytos mokymosi sąlygos, atitinkančios jų gebėjimus ir poreikius, veiklose matytų prasmę ir pasiektų aiškų, pamatuojamą individualų rezultatą.

2. PAGALBA MOKINIUI

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>apibendrinimas</i>
2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą	2	<p>Mokykla sudaro patenkinamas sąlygas mokiniams pažinti savo gabumus, polinkius, tačiau neanalizuoja, kaip gauta informacija panaudojama ugdymo procese mokinių pasiekimams gerinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ugdymo karjerai veiklos planuose 5-10 kl. mokinių gabumams, gebėjimams, asmeninėms savybėms, savęs pažinimui įvertinti 2016–2017 m. m. suplanuoti 7 tyrimai, o 2018–2019 m. m. – 9 tyrimai. Tačiau tik pavienėse 4 (15,4 proc.) pamokose atsižvelgta į mokinių mokymosi galimybes, mokiniams, pagal jų gebėjimus ir poreikius, parinktos skirtingos užduotys (plačiau žr. rodiklį 3.4.). • Pamokos aspekto „<i>Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai</i>“ stebėtose pamokose ir kitose veiklose vertinimo vidurkis tik – 2,1 (iš 4) (žr. 6 lentelę), rodiklis „<i>Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą</i>“, kaip stiprusis pamokos aspektas, išskirtas tik 2 (7,7 proc.) pamokose. • Mokinių asmeninės pažangos matavimo sėkmės istorijų mokykla neturi, kadangi tik nuo 2019 m. pradėta įgyvendinti „Mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarkos aprašas“. <p>Mokinių savivoka ir savivertė daugiausiai ugdoma dalyvaujant projektuose, mokyklos savivaldoje, organizuojant valstybinių švenčių minėjimus ir tradicinius renginius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokyklos duomenimis prevencinėse („<i>Obuolio draugai</i>“, „<i>Olweus</i>“), pilietiniame „<i>Padrasinti. Įkvėpti. Palaikyti</i>“), mokomuosiuose („<i>Žaidimai moko</i>“, „<i>Kengūra</i>“, „<i>Olympis</i>“), bendruomenės „<i>Bendruomeniškumas – ateities garantas</i>“ projektuose dalyvavo nuo 23 iki 61 proc. mokinių. • Tarptautiniame projekte („<i>Erasmus + projektas „Jobortunities – making Work for Jong People Work</i>“) dalyvavo 9-10 kl. 17 (12 proc.) mokinių. <p>Mokyklos mokinių taryba aktyvi, teikia pasiūlymus mokyklos vadovams, mokytojams. Jų pasiūlymai mokykloje įgyvendinami. 2018 m. organizuoti renginiai: talentų šou ir karaoke vakarą, naujmetinį karnavalą. Jų siūlymu tualetuose atsirado muilo dozatoriai, o ne mulo gabaliukai. Mokinių tarybos pageidavimu mokiniai buvo vežiojami į Šiaulių plaukimo mokyklą „Delfinas“.</p> <p>Mokinių gyvenimo planavimui mokykloje skiriamas patenkinamas dėmesys:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Ugdytas karjerai mokykloje integruotas į klasės vadovo veiklą. Klasių vadovai planuoja klasių valandėles, tyrimus, išvykas ugdymo karjerai temomis. Tačiau „Mano dienyne“ klasių vadovų veiklos apskaitos puslapiuose nuo rugsėjo 1 d. iki kovo 20 užfiksuota tik po vieną ar du renginius skirtus mokinių karjeros planavimui, o buvo suplanuota po 5 veiklas. • Mokyklos interneto svetainėje http://www.gatauciai.joniskis.lm.lt/ yra skyrelis „Ugdymas karjerai“. Jame gali rasti informacijos mokiniai tėvai, mokytojai. • Ugdytas karjerai mokykloje iš dalies planuojamas tinkamai. Karjeros ugdymą mokykloje organizuoja ugdymo karjerai koordinatore. Veiklos konkrečios, numatyta, kokios mokinių kompetencijos bus ugdomos, kokie veiklos būdai ir priemonės (susitikimai, apklausos, pokalbiai, pažintinės išvykos, diskusijos). Ugdymo karjerai planai iš dalies dera su klasių vadovų planais. Tačiau numatyti siektini rezultatai dažniausiai nepamatuojami ir neaišku, kokia planuotų veiklų sėkmė ir nauda mokiniams. • Mokinių tarybos narių teigimu, mokykloje pakanka renginių (klasės valandėlės, išvykos, susitikimai, pokalbiai) susipažinimui su profesijomis ir karjeros planavimui. • Vertintojų stebėtose pamokose mokytojai dažniausiai (88,5 proc. pamokų) apsiribojo nurodymais, ką mokiniai turi padaryti; iš dalies naują mokomąją medžiagą siejo su turimomis dalyko žiniomis ir tik pavienėse pamokose 3 (11,5 proc.) mokymas(is) buvo siejamas su mokinių gyvenimo patirtimis ir realaus gyvenimo problemų sprendimu (žr. 6 lentelę). <p>Apibendrinant išdėstytus faktus, darytina išvada, kad mokyklos orientavimasis į mokinių asmenybės tapsmą neišskirtinis.</p>
2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius	2	<p>Mokinių ugdymosi poreikių, gebėjimų pažinimas ir analizavimas mokykloje patenkinamas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagal mokyklos ugdymo planus neformalusis vaikų švietimas organizuojamas, atsižvelgiant į mokinių pageidavimus, tačiau jame trūksta aprašymo kaip įvertinami ir tiriami mokinių poreikiai ir kada tai vykdoma. Mokykla išnaudoja visas (21 val.) valandas numatytas pagal bendruosius ugdymo planus. Didžiausias dėmesys mokykloje skirtas sportiniams užsiėmimams, jiems skirta 15 val. (74,4 proc.). Tačiau kitiems mokinių pomėgiams skirtos tik 6 val. (menų (muzikos, dailės) – 5 val., o technologijų – 1 val.). 2019 m. IQES apklausoje 18,7 proc. tėvų išreiškė nuomonę: „Norėčiau, kad mokykloje vyktų daugiau būrelių, pasibaigus pamokoms. Nes po pamokų vaikai neturi užsiėmimų“. Be to, mokyklos sudaryti neformaliojo vaikų švietimo ir valandų, skirtų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, tvarkaraščiai trukdo mokiniams gauti kokybišką švietimą bei pagalbą mokantis, nesudarant jiems galimybių dalyvauti organizuojamose veiklose (plačiau žr. rodiklį 3.1.). • Mokyklos ugdymo plane nenurodyta, kokių klasių mokiniams ir kokie neformaliojo švietimo užsiėmimai jiems skirti (nurodytos tik bendras valandų skaičius). • Mokyklos ugdymo plane skirta 11 pamokų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti (5-10 kl. – 6 val.; 1-4 kl. –

		<p>5 val.). Iš jų 2 papildomos valandos skirtos 5, 6, ir 9 klasių mokiniams dalykų programos įgyvendinti, tačiau, kokiems mokinių poreikiams tenkinti skirtos likusios 9 valandos mokyklos ugdymo plane neaptarta. Neaiškus valandų paskirstymas mokinių poreikiams tenkinti, nes iš jų valandos skirtos neformaliojo švietimo veiklai (šokio ir dailės būreliams).</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2017–2018 m. m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinime nurodyta, ką reikia tobulinti „diferencijuoti skirtas mokiniams užduotis, kurios sudarytų galimybę kiekvienam mokiniui atlikti užduotis pagal gebėjimus“, „taikyti inovatyvius mokymo(si) metodus, kurie skatins mokinių mokymosi motyvaciją“, tačiau, kaip planuoja tai įgyvendinti, susitarimai nepriimti, o mokyklos ugdymo plane ugdymo diferencijavimas aprašytas formaliai. • Pamokų stebėjimo protokolų duomenys rodo, kad 92,3 proc. mokytojų patenkinamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus ir atsižvelgia į ugdymosi poreikius, o 7,7 proc. pamokų tai fiksuota, kaip prasta veikla (žr. 7 lentelę). Šiose pamokose mokiniams stigo veiksmingos pagalbos, informatyvaus, į asmeninę pažangą nukreipto grįžtamojo ryšio. <p>Mokykloje yra atliekami nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimai (toliau NMPP) 2, 4, 6, 8 kl., tačiau duomenys, siejami su mokinių individualiais ugdymosi poreikiais ir galimybėmis, tik iš dalies panaudojami. Išanalizavus mokyklos planavimo dokumentus, paaiškėjo, jog dėl šių duomenų tikslingo panaudojimo mokinių pasiekimams ir pažangai gerinti susitarimai nepriimti ir netapo nei mokytojų ilgalaikių planų, nei mokyklos ugdymo plano dalimi.</p> <p>Mokykloje tinkamai vykdoma bendroji rūpinimosi mokiniais pagalba, aiškiai susitarta dėl jos teikimo mokiniams tvarkos. Ji atsispindi tiek kasdienėje mokyklos veikloje, tiek dokumentuose:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalbą mokykloje teikia socialinė pedagogė (1 etatas), specialioji pedagogė-logopedė (1,3 etato), du mokytojų padėjėjai. Psichologo etato mokykloje nėra, tačiau penktadieniais į mokyklą atvyksta psichologas iš Joniškio rajono švietimo centro pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau –PPT). • Mokykloje mokosi 46 proc. mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. Mokyklos steigėjo teigimu, logopedas teikia pagalbą 35 mokiniams, turintiems kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, o specialusis pedagogas – 11 mokinių, kuriems nustatytas vidutinis ar didelis specialiųjų ugdymosi poreikių lygis. VGK komisijos nariai patikino, kad kitiems mokiniams pagalbą teikia dalykų mokytojai. • Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, nustatyta, kad tik pavienėse pamokose 3 (11,5 proc.) mokiniams teikta tinkama pagalba (žr. 8 lentelę). Šiose pamokose mokytojai teikė pagalbą silpnai besimokantiems, skyrė papildomas užduotis geriau besimokantiems mokiniams, taip pat mokiniams iš dalies teikė veiksmingą grįžtamąją informaciją, atsižvelgė į mokymosi tempą, kas skatino dalies mokinių savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis. • Pokalbiuose mokiniai tvirtino, kad mokykloje jaučiasi saugūs, žino, į ką (klasių vadovus, socialinę pedagogę, mokytojus, vadovą) kreiptis iškilus problemoms, teigė, kad retai susiduria su patyčiomis, netinkamo elgesio klausimais. Tačiau 2018 m. Nacionalinio mokinių pasiekimų
--	--	---

		<p>patikrinimo duomenimis patyčių mokykloje rodiklis gana aukštas (4 kl. –0,78, 6 kl. – (-0,35), 8 kl. –0,07).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Šioje mokykloje mokosi įvairių sutrikimų ir mokymosi sunkumų turintys vaikai, nepripažę kitose Joniškio rajono mokyklose. Tinkama pagalba mokiniams teikiama pedagogams bendradarbiaujant su mokinių tėvais ir mokytojų padėjėjais, PPT. • Socialines kompetencijas ugdytis mokiniams padeda vykdomos prevencinės programos: „Obuolio draugai“ (2–3 kl. ir Olweus patyčių prevencijos programą (1–10 kl.), tačiau mokykla neanalizuoja programų poveikio. • Prevencinės, sveikatos, lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programų integravimas iš dalies atsispindi klasių vadovų, dalykų mokytojų ilgalaikiuose planuose. • Mokykloje veikia Vaiko gerovės komisija, kuri dažniausiai sprendžia lankomumo, netinkamo elgesio problemas, bendrauja su mokiniais, mokinių tėvais, mokytojais, seniūnijos darbuotojais. VGK, bendradarbiaudama su klasių vadovais, kuria saugią mokyklos aplinką, siekia užkirsti kelią netoleruotinam elgesiui. <p>Bendrasis rūpinimasis mokiniais, gerais tarpusavio santykiais tarp mokinių ir pedagogų, kiekvieno mokinio savijautos ir socialinės aplinkos stebėjimas yra vertinamas kaip stiprioji mokyklos veikla.</p> <p>Apibendrintas mokyklos orientavimasis į mokinio poreikius vertinamas patenkinamai.</p>
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai, dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės	2	<p>Mokyklos vizija „<i>Mokykla – atvira nuolatinei kaitai ir besimokanti organizacija, kurioje vyrauja tolerancija bei pagarba vienas kitam</i>“ tradicinė, neišskirtinė. Joje galima pastebėti įtraukiojo ugdymo kultūros požymių (besimokanti organizacija, tolerancija, pagarba vienas kitam):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nors mokyklos strateginiame veiklos plane aprašyti veiklos kokybės įsivertinimo procesai, tačiau juose nėra pokyčių analizės, kad mokyklos bendruomenė galėtų spręsti apie ankstesnio plano įgyvendinimo sėkmingumą, susitarti ir tikslingai planuoti veiklą siekiant mokinio ugdymosi sėkmės. • Kokius strateginius tikslus mokykla planuoja įgyvendinti, galima tik numanyti, kadangi 2018–2019 m. m. metų veiklos plano (toliau MVP) tikslai skiriasi nuo strateginio plano tikslų. Dauguma priemonių – mokyklai privalomų funkcijų vykdymas. Analizuojant MVP, iš esmės aišku, kokie bus organizuojami renginiai, akcijos, olimpiados, varžybos, konkursai mokiniams, kokie bus organizuojami renginiai įtraukiant tėvus. Renginiai tradiciškai tie patys. Mažai tariamasi, apmąstoma, kokios priemonės padėtų įgyvendinti mokyklos vizijos „<i>atvira nuolatinei kaitai ir besimokanti organizacija</i>“ siekius. • Nėra aiškus planų ilgalaikio poveikio rezultatas, kokį indėlį metiniai planai turi strateginio plano įgyvendinimui, nes trūksta veiklų kiekybinių bei kokybinių rodiklių (kriterijų) įvertinimo metiniame plane. Be to, 2017–2018 ir 2018–2019 m. m. veiklos programų statistiniai duomenys, veiklos tikslai ir uždaviniai beveik nesikeičia. Daugiau nei pusė (apie 68 proc.) numatytų priemonių visiškai tokios pačios kaip praėjusiais metais, todėl, kokių pokyčių mokykla laukia, siekiant kiekvieno mokinio sėkmės, neaišku.

- Neiškirtinį veiklos kryptingumą patvirtina stebėta ugdymo praktika: vertinimo savaitę stebėti tik pavieniai sistemingo mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymo, skirtingų mokymosi poreikių tenkinimo, mokymo(si) metodų, skatinančių aktyvų ir užtikrinančių emociškai patrauklų mokymąsi, taikymo atvejai, t. y. strateginė mokyklos misija neišryškėjo.
- 2018–2019 m. m. mokyklos ugdymo plano tikslas ir uždaviniai iš dalies dera su mokyklos strateginiais tikslais ir uždaviniais. MUP konkrečiai aprašyti keli aspektai: kokia bus vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė sportinė, praktinė, prevencinė ir kt. veikla; mokymosi pagalbos teikimo tvarka; dalykų mokymosi intensyvinimas.

Mokykloje taip pat trūksta komandinio sprendimų priėmimo, pavyzdžiui, kaip veiksmingai panaudoti NMPP rezultatus, numatyti kvalifikacijos tobulinimo prioritetus:

- Pokalbių su mokytojais metu išryškėjo, kad mokykloje nėra susitarta dėl kvalifikacijos kėlimo prioritetų, trūksta mokytojų nuostatos mokytis vieniems iš kitų. Vieną – du kartus per metus organizuojamas seminaras visam pedagogų kolektyvui aktualia tema. Kiti seminarai ir mokymai yra asmeninis kiekvieno pedagogo reikalas. Darytina išvada, kad mokyklos pedagoginė bendruomenė neįpratusi konstruktyviai diskutuoti, reflektuoti, planuoti ir priimti sprendimus, kurių tikslas – keisti įprastus veiklos būdus.
- Jokių susitarimų dėl kryptingo mokytojų pamokų stebėjimo nėra. Iš dalies stebima mokytojų veikla pamokose. Mokyklos direktoriaus teigimu, jei yra problema – užeinama į pamoką trumpam ir be įspėjimo.
- Įgyvendinant mokyklos strateginio plano II tikslą „Ugdymo(si) proceso kokybės gerinimas“, suplanuota priemonė „*Nacionalinių ir tarptautinių tyrimų duomenų analizė įvairiais lygmenimis*“ ir laukiamas rezultatas „*Rezultatai analizuoti visuose mokyklos lygmenyse, parengtos rekomendacijos. Sudarydami ilgalaikius planus mokytojai atsižvelgia į mokinių tyrimų rezultatus ir jų analizę bei rekomendacijas*“, tačiau juose nepastebėta sprendimų ar priemonių, kurios prisidėtų gerinant mokinių mokymosi rezultatus.
- Apie daugumą procesų ugdymo plane iš esmės konstatuojama (programų integracija, diferencijavimas, krūvių reguliavimas, pagalbos teikimas ir kt.), bet visai neaišku, kaip tie procesai stebimi, planuojami, kaip tariamasi dėl jų įgyvendinimo (pvz., iš kur mokytojas žino, kurias temas turi integruoti iš integruojamųjų programų ar kiek joms skirta valandų).

Mokykla yra parengusi mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarką, tačiau jai stinga konkretumo ir aiškumo. Iš pokalbio su Metodine taryba, dokumentų analizės pastebėta, kad mokykla neturi aiškių susitarimų dėl pažymių rašymo, asmenybės tapsmo, bendrųjų kompetencijų pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo. Mokinių tarybos narių teigimu, jie žino, už ką yra rašomas pažymys.

		Mokyklos bendruomenės susitarimai, dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės vertinami patenkinamai.
--	--	---

Srities išvados:

1. Mokykloje sudaromos patenkinamos sąlygos mokiniams pažinti savo gabumus ir polinkius dalyvaujant neformalioje veikloje, projektuose, mokyklos renginiuose, tačiau pamokose, keldami ugdymo(si) tikslus, mokytojai per mažai atsižvelgia į mokinių asmeninę ir socialinę patirtį, mažai dėmesio skiria kiekvieno mokinio gabumų ir talentų ugdymui, nesudaro mokiniams galimybių įsivertinti mokymosi procesą, prisiimant daugiau atsakomybės už savo mokymąsi.

2. Mokykloje tinkamai vykdoma bendroji rūpinimosi mokiniams pagalba, aiškiai susitarta dėl jos teikimo mokiniams tvarkos, tačiau mokymosi pagalbos kokybė vertinama vidutiniškai, o pamokose – gana prastai. Daugumoje pamokų taikoma mokymo paradigma (90 proc.), t. y. į mokytoją, o ne į mokinį orientuota pedagoginė sistema: ugdymo turinys dažniausiai nėra diferencijuojamas ir individualizuojamas, vyrauja tradiciniai ugdymo (pasakojimas, aiškinimas) metodai, mokiniai neįtraukiami į vertinimo ir įsivertinimo veiklas.

3. UGDYMO(SI) PROCESAS

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>apibendrinimas</i>
3.1. Ugdymo(si) planavimas	2	<p>Ugdymo plano tikslas, kad kiekvienas mokinys pasiektų geresnius ugdymo(si) rezultatus ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinas bendrąsias ir dalykines kompetencijas, įgyvendinamas patenkinamai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizuojant mokytojų ilgalaikius planus, pastebėta, kad daugumoje jų pateikiama klasės charakteristika, tačiau ne visada nurodytas mokinių pasirengimo lygis, suplanuotas bendrųjų kompetencijų ugdymas, kas leidžia abejoti, ar ugdymo turinys pakankamai pritaikytas konkrečios klasės kontekstui. • Klasių vadovų planuose uždaviniai, siekiamas rezultatas kone identiški, nors klasių charakteristikose tikrai yra nemažai skirtumų. • Tarpdalykinė integracija beveik visuose ilgalaikiuose planuose numatyta. Dažniausiai juose nurodyta galima dalykų integracija (pvz., su istorija, matematika, fizika, geografija, daile, muzika, informacinėmis technologijomis). Atskirai suplanuotą integruotą dalyko pamokų ilgalaikiuose planuose neužfiksuota. • Stebėdami pamokas, vertintojai užfiksavo, kad tik 23 proc. mokytojų numato ugdymo tikslus, orientuotus į mokinių gebėjimų ugdymą(si) pamokoje. • Pamokos aspekto „<i>Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai</i>“ vertinimo vidurkis – 2 iš 4, moda – 2. Šis pamokos aspektas, kaip stiprusis, išskirtas 4 pamokose (15,3 proc.). Šiose pamokose ugdymo(si) tikslai derėjo su mokyklos veiklos kontekstu. Pamokos aspekto „<i>Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes</i>“ vertinimo vidurkis – 2 iš 4 (žr. 9 lentelę). <p>Mokyklos ugdymo planas iš dalies atspindi mokyklos gyvenimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupės narių teigimu, įsivertinimo svarbą, reikšmę ir naudą pripažįsta visi pedagogai. Jų teigimu, dažniausiai įsivertinimo duomenis panaudoja planavime. Tačiau įsivertinimo duomenų panaudojimas, sudarant mokyklos

		<p>ugdymo planą neižvelgtas. Įsivertinimo poveikis mokiniui nefiksuoja ir neanalizuojamas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pastebėta, kad mokyklos ugdymo plane mokomųjų dalykų santykis ir jų pasiūla atitinka Bendrųjų ugdymo planų reikalavimus. Ugdymo plane pateiktos detalios pamokų paskirstymo lentelės, kuriose nurodyti tradiciniai pagal Bendruosius ugdymo planus ir programas privalomi dalykai. Matematikos dalyko programų įgyvendinimui iš valandų skirtų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti papildomai skyrė po 0.5 val. 5 ir 6 kl. ir 1 val. – 9 kl. mokiniams. • Į mokyklos ugdymo turinį, klasės vadovo, neformaliojo švietimo veiklas integruotos Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Žmogaus saugos (1-4 kl.), Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai, Ugdymo karjerai, Etninės kultūros programos. Integruotų dalykų ir programų realizavimas neišskirtinis, kadangi planuojant ugdymo turinio integravimą trūksta konkretumo ir aiškumo, kaip bus įgyvendinta programų integracija. Pvz., 2018-2019 m. m. UP sutarta, kad „<i>Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa įgyvendinama neformaliųjų užsiėmimų metu.</i>“ (41 punktas), tačiau neformaliojo švietimo programose nerasta įrašų apie šios programos įgyvendinimą. • Ugdymo plane stinga dėmesio, tikslumo, išsamumo numatant ir planuojant svarbius ugdymo organizavimo aspektus: individualios pažangos stebėseną ir vertinimą; poveikių mokinių pasiekimų gerinimo priemonių parinkimą ir taikymą; detalizuojant mokomųjų dalykų integravimą; mokinių, kurie nepasiekia patenkinamo lygio pasiekimų, nustatymo būdų bei numatomų mokymosi pagalbos priemonių taikymą; ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos planuojant, vertinant ir reflektuojant ugdymo(si) procesą. • Ne pagal paskirtį panaudotos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti valandos, skiriant 1 val. 1-3 klasių šokio būreliui, 1 val. skirta dailės būreliui. Dėl prastų 2017 m., 2018 m. mokinių mokymosi pasiekimų, lyginant su šalies ir rajono ugdymo įstaigomis, mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti valandos turėtų būti skiriamos kryptingoms mokinių konsultacijoms, o ne neformaliojo švietimo veikloms. <p>Pamokų tvarkaraščiai įgalina įgyvendinti ugdymo turinį, tačiau tik iš dalies sudaro sąlygas daugumai mokinių rinktis neformaliojo švietimo, konsultacijų ar kitas veiklas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pastebėta, kad yra nesuderintų dalykinių konsultacijų ir pamokų tvarkaraščių, kas daugeliui mokinių užkerta galimybes lankyti mokomųjų dalykų konsultacijas. • Labai dideli tvarkaraščių „persidengimai“ nustatyti analizuojant neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų ir mokomųjų dalykų pamokų tvarkaraščius. Mokinių tarybos atstovų teigimu, jiems yra leidžiama vietoj dalykinės pamokos lankyti būrelius, tik reikia susitarti su direktoriumi, klasės vadovu ir dalyko mokytoju dėl užduočių pasiėmimo už kurias kitą pamoką reikės atsiskaityti. • Pastebėti neatitikimai tarp 5-10 kl. pamokų tvarkaraščio ir dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiaus mokyklos ugdymo plane (5 ir 6 kl. mokiniams MUP skirta po 4,5 val., o pamokų tvarkaraštyje 5kl. – 5 pamokos, 6 kl.– tik 4 pamokos.)
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Tvardaraščiai derinami ir prie mokytojų, nes tik du mokytojai gyvena Gataučiuose, kiti atvykstantys. • Lėšos, skirtos mokyklos ugdymo plano įgyvendinimui, iš dalies panaudojamos tikslingai. Mokyklos pirminėje informacijoje pateikta, kad „Mokykla kvalifikacijos kelimui skirtas lėšas naudoja pagal paskirtį“, tačiau šiai veiklai trūksta kryptingumo (orientavimosi į ugdymosi paradigmos pamokose užtikrinimo kompetencijų tobulinimą). <p>Pateikti duomenys rodo, kad mokymo organizavimas mokykloje iš dalies tenkina mokinių poreikius ir orientuotas į ugdymo(si) tikslus. Ugdymo(si) planavimas yra viena iš rizikingų mokyklos veiklų, kuriai reikia skirti daugiau dėmesio.</p>
3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas.	2	<p>Pamokose mokytojai turi tam tikrų lūkesčių, susijusių su atskirais mokiniais ar visa klase. Šiuos lūkesčius atskleidžia pamokos uždaviniai, skiriamos užduotys ir veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2018 m. NVMA atliktų apklausų duomenimis, teiginio „Su mokytoju planuojame mano mokymosi tikslus ir žingsnius jiems pasiekti“ mokinių įvertinimas 2,7 (iš 4). Deja, tik keliuose (15,4 proc.) stebėtose pamokose formuluotas konkretus, mokiniams suprantamas, į pamatuojamą veiklos rezultatą nukreiptas mokymosi uždavinys. Beveik visose stebėtose pamokose ugdymo tikslus ir mokymosi uždavinį mokiniams buvo suplanavę patys mokytojai ir jis retai aptartas su mokiniais. Mokiniai nebuvo įtraukti į ugdymosi proceso planavimą. • Dažniausiai mokytojai konkrečių, pamatuojamų mokymosi lūkesčių mokiniams nekėlė, formuluodami mokymosi uždavinį nusakė tik numatomas pamokos veiklas arba jų eigą. Labai dažnai suplanuoti ir mokiniams išsakyti mokymosi uždaviniai buvo nekonkretūs: „išmokti dauginti“, „įtvirtinti žinias“, „pakartoti“, „aptarti“, „tobulinti“ ir neturėjo aiškių vertinimo kriterijų. • Pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ stebėtose pamokose vertinimo vidurkis – 2,19, moda – 2 (žr. 10 lentelę). Šis aspektas, kaip stiprusis, išskirtas 6 pamokose (23,1 proc.). Šiose pamokose skirtos užduotys buvo įdomios, įvairios, skatino mokinius išgyventi pažinimo džiaugsmą, naudoti metodai padėjo mokiniams siekti geresnio ugdymosi rezultato. • Pamokos aspektas „Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ stebėtose pamokose vertintas gerai tik 3 (11,5 proc.), o patenkinamai 23 (88.5 proc.) pamokose (žr. 6 lentelę). <p>Taigi, remiantis stebėtų pamokų protokolų analize ir kitais duomenimis, daroma išvada, kad mokinių mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra neišskirtinis mokyklos veiklos aspektas.</p>
3.3. Ugdymo(si) organizavimas	2	<p>Integracija ir mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumas – patenkinamas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2018-2019 m. m. UP sutarta, kad „Ugdymo turinys integruojamas pagal mokomųjų dalykų ilgalaikius teminius planus, aprobuotus metodinėje taryboje ir suderintus su mokyklos administracija“ (41 punktas), tačiau planuojant pamokas stinga konkretumo, aiškumo – vizito metu pamokose fiksuoti tik kitų dalykų fragmentai, susiję su dėstomo dalyko tema.

	<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa ir Ugdymo karjerai programa – integruojamos į klasės vadovo veiklą. Veikla neišskirtinė: turinys įgyvendinamas tradicinėmis formomis (organizuojamos klasių valandėlės šiomis temomis, išvykos ugdymo karjerai temomis). • 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje mokytojų apklausoje rezultatai rodo, kad teiginį „<i>Skatinu mokinius atliekant užduotis panaudoti žinias, įgytas ir kitų dalykų pamokose</i>“ įvertino 4 įverčiu. • Metodinės tarybos nariai teigė, kad integraciniai ryšiai atsiskleidžia per projektines dienas, vyksta edukacinės išvykos, pradinė klasių mokytojai taip pat integruoja dalykus, vyksta pamokos išvykose, viktorinos. • 2017-2018 m. m. Įsivertinimo ir pažangos anketos duomenimis, daliai (36 proc.) mokinių patinka integruotos pamokos, dienos, savaitės, bet dalis (31 proc.) mokinių visiškai nesutinka su šiuo teiginiu. • Mokyklos pateiktoje pirminėje informacijoje teigiama, kad daug dėmesio skiriama ugdymui ir mokymui, siekiant sudominti ir įtraukti mokinius į aktyvią veiklą į ugdymo proceso turinį integruojamas kitų dalykų turinys, siejamas su mokinių patirtimi. <p>Tačiau apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vizito metu vertintojai tarpdalykinių integruotų pamokų nestebėta, išskyrus kito dalyko susijusius su pamokos tema integruotus elementus į pamoką - didesnis dėmesys skirtas mokomojo turinio perteikimui siejant su mokinių patirtimi arba su gyvenimiškais pavyzdžiais. • Pamokos aspektas „<i>Mokomoji medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais ar gyvenimo patirtimi</i>“ daugumoje (80,8 proc.) stebėtų veiklų vertintas vidutiniškai (žr. 14 lentelę), dalyje (56,7 proc.) pamokų, kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas, o kaip tobulintinas aspektas nefiksuotas nė karto (žr. 6 lentelę). • Medžiagos siejimas su kitais dalykais ar mokinio patirtimi (gyvenimu) fiksuotas net 90 proc. pamokų, bet tik 3 pamokose (11,5 proc.) tarpdalykinė integracija ir 1 pamokoje (3,85 proc.) siejimas su mokinio patirtimi fiksuoti kaip tinkami. • Mažumoje (10 proc.) pamokų tarpdalykinė integracija, o 46,7 proc. pamokų medžiagos siejimas su turima patirtimi fiksuotas kaip stiprusis pamokos aspektas. Aukščiau už vidurkį „<i>Mokymosi medžiagos siejimo su kitais mokomaisiais dalykais ar gyvenimo patirtimi</i>“ visose pamokose yra artimas vertinimo vidurkiui – neišskirtinis (žr. 8 pav.), o 2 ir 3 klasėse vertintas aukščiau – tinkamai (žr. 7 pav.). <p>Mokykloje organizuojamose veiklose mokiniai iš dalies skatinami bendradarbiauti, turi galimybę pasirinkti mokymosi būdus, formas ar užduotis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokyklos pirminėje informacijoje teigiama, kad daug dėmesio skiriama ugdymui ir mokymui: vyksta perėjimas nuo klasikinių žinių kaupimo paradigmos prie šiuolaikinės. 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje. Apklausoje dalyvavę mokytojai tvirtino, kad <i>sudaromos sąlygos mokiniams mokytis kartu, dalytis tarpusavyje įgytomis žiniomis ir patirtimi</i> (4 iš 4) ir <i>skiria užduotis</i>,
--	---

		<p><i>kurias reikia atlikti porose, grupėse (3,7 iš 4), o mokiniai - „Daugelio mūsų mokytojų pamokos yra įdomios“ (3,4 iš 4).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tačiau stebint veiklas mokykloje, 90 proc. stebėtų pamokų fiksuotos kaip tradicinės: orientuotos į žinių perdavimą, mokytojo nurodymų vykdymą. Veiklos ir užduotys neskaito mokinių noro veikti ir priimti atsakomybę už savo pažangą. Tik 10 proc. stebėtų veiklų buvo iš dalies taikoma sąveikos paradigma: mokytojas buvo aktyviai veikiančio ir už savo mokymąsi atsakingo mokinio patarėjas. Tam iš dalies antrinama ir 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje apklausoje: mokiniai teiginį „<i>Per pamokas daugiausia kalba mokytojai</i>“ įvertino 2,8 įverčiu iš 4. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aspektai: „<i>Mokymas vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi</i>“ ir „<i>Sudaromos sąlygos mokytis pagal gebėjimus ir patirti sėkmę, bendradarbiauti</i>“ daugumoje pamokų vertinta patenkinamai (žr. 12 ir 13 lenteles). • Mokymo, vadovaujamo mokytojo, derinimas su savivaldžiu mokymusi kaip stiprusis ar tobulintinas pamokos aspektas paminėtas mažumoje (3,3 proc.) pamokų (žr. 11 lentelę); sąlygos mokytis pagal gebėjimus ir patirti sėkmę, bendradarbiauti – dalyje (33,3 proc.) kaip stiprusis pamokos aspektas, o tobulintinas tik 1 pamokoje (žr. 11 lentelę). • Mažumoje pamokų mokiniai turėjo galimybę bendradarbiauti: mokytis porose, grupėje, konsultuotis su kitais, bet tik pavienėse pamokose (10 proc.) šios sąlygos buvo iš dalies tinkamos mokymuisi. Daugiausia sąlygos bendradarbiavimui buvo sudarytos socialinio ugdymo pamokose (žr. 4 pav.). • Mokytojo taikoma mokymo paradigma pamokose tik iš dalies sudarė sąlygas mokiniams bendradarbiauti, ugdytis savivaldaus mokymo įgūdžius, mokytis pagal gebėjimus ir patirti sėkmę (koreliacinis indeksas – 0,65). <p>2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje mokytojų apklausoje rezultatai rodo, kad teiginiai, susiję su mokymo(si) organizavimu, vertinti taip: „<i>Skiriu užduotis, kurias skatintų įsisavinti žinias, atkartoti</i>“ – 3,7 iš 4. „<i>Skiria užduotis, kurias skatintų mąstyti, spręsti problemas</i>“ – 3,8 iš 4. „<i>Mokiniam pateikiu skirtingas, jų pasiekimus ir poreikius atitinkančias užduotis</i>“ – 3,9 iš 4.</p> <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalyje (53,3 proc.) pamokų mokytojai dažniausiai skyrė žemesnio ir/ar vidutinio sudėtingumo (atkartojimo, suvokimo, taikymo užduotis). Mažumoje pamokų skirtos patyriminio ar į problemų sprendimą orientuotos užduotys – mažumoje pamokų tokio pobūdžio užduotys buvo paveikios (žr. 15 ir 16 lenteles). • Visų veiklos aspektų: „<i>Sudaromos sąlygos mokytis pagal gebėjimus ir patirti sėkmę, bendradarbiauti</i>“, „<i>Mokomoji medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais ar gyvenimo patirtimi</i>“, „<i>Parenkamos užduotys, skatinančios tiriamąjį, probleminį mokymąsi</i>“ ir „<i>Mokymas vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi</i>“ vertinimo vidurkiai yra 2,2. Dauguma (3 iš 4) šių aspektų vertinimas viršijo
--	--	--

		<p>vidurkį socialinio ugdymo veiklose ir įvertintas kaip tinkamas (žr. 10 pav.).</p> <p>Mokykloje mokymo(si) techninė bazė tinkama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savininko teigimu, mokykloje yra 48 stacionarūs, 28 planšetiniai kompiuteriai. Mokymo procese naudojama: 2 interaktyvios lentos, 7 projektoriai, 4 spausdintuvai, 2 fotoaparatai, 1 vaizdo kamera. Visi kompiuteriai prijungti prie internetinio ryšio. • Mokyklos veiklos strateginiame plane 2018-2021 m. nurodyta, kad „Ugdymo veiklose tikslingai ir saugiai taikomos virtualios aplinkos ir skaitmeninės mokymosi terpės“. • 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje mokinių apklausoje rezultatai rodo, kad „Pamokose naudojama įvairi įranga“ (3,3). • Tačiau, apibendrinus stebėtų pamokų protokolus, fiksuotos tradicinės statiškos ir menkai vizualizuotos priemonės – mokymosi virtualiose aplinkose ar naudotos skaitmeninės priemonės nefiksuotos. Prie kompiuterių dirbta pavienėse pamokose. Dažniausiai pamokose naudojama techninė priemonė – projektoriai, skirti vizualizuoti mokytojo aiškinimą. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Joniškių r. Gataučių Marcės Katiliūtės mokykloje ugdymo(si) organizavimas yra vidutiniškas.</p>
3.4. Mokymasis	2	<p>Mokinių mokymosi savivaldumo įgūdžiai yra patenkinami, nes mokiniai dažniausiai nekelia mokymosi tikslų bei tik iš dalies geba susirasti reikiamą informaciją, klausti, prašyti pagalbos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2017-2018 m. m. Įsivertinimo ir pažangos anketos rezultatai rodo, kad „Su mokytoju planuojame mano mokymosi tikslus ir galimybes tikslams pasiekti“ – 2,7 iš 4. „Per pamokas aš turiu galimybę pasirinkti įvairaus sunkumo užduotis“ – 3 iš 4, bet 28 proc. mokinių neturi galimybės pasirinkti užduočių atlikimo būdo. • 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje mokinių apklausoje duomenys rodo, kad teiginiai: „Pamokose skatinami kelti sau mokymosi tikslus, planuoti savo darbą“ įvertintas 3,1 įverčiu iš 4. „Galime pasirinkti, kaip atlikti užduotis“ įvertintas 3 iš 4. „Galime pasirinkti skirtingo sunkumo užduotis, išbandyti save“ – 3,3 iš 4. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dauguma (90 proc.) pamokų organizuotos taikant poveikio paradigmą ir mokiniams dažniausiai nebuvo sudarytos sąlygos kelti mokymosi tikslus, savarankiškai pasirinkti užduotis ar jų atlikimo būdą. Toks mokymasis laikomas vidutinišku (žr. 11 lentelę). • Pamokos aspekto „Mokymas vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi“ įvertinimo vidurkis – 2,2. Mokytojai patys kelia mokiniams mokymo(si) uždavinius ir sudaro minimalias sąlygas patiems mokiniams rinktis užduotis ar jų atlikimo būdą. Mokytojo skirtas užduotis mokiniai pamokose stengėsi atlikti, bet mažumoje pamokų (20 proc.) demonstravo aktyvų mokymąsi, t. y. tinkamai atliko nurodytas užduotis, kląusė, jei kildavo neaiškumų. Savivaldaus

		<p>mokymosi įgūdžiai yra vidutiniai: 8 iš 10 klasių ir 7 iš 8 ugdymo sričių apibendrintas vertinimas 2 iš 4. Vertinimas viršijo vidurkį ir įvertintas kaip tinkamas tik 5 ir 6 klasių ir socialinio ugdymo pamokose (žr. 5 ir 6 pav.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nors 2018-2021 m. mokyklos veiklos strateginiame plane, siekiant partneriško ugdymo(si), nurodoma viena iš priemonių – „<i>mokinio įsivertinimo instrumentų naudojimas kiekvienoje pamokoje</i>“, vis dėlto stebėtų veiklų apibendrinti duomenys rodo, kad pamokose įsivertinimo instrumentai, priemonės netaikomos arba taikomos labai minimaliai pavienėse pamokose, todėl nėra skatinamas mokinių savivaldaus mokymosi įgūdžio formavimasis, t.y. neugdama mokėjimo mokytis kompetencija. <p>Pamokose ir kitose veiklose sudarytos sąlygos iš dalies mokiniams leidžia pristatyti savo pasiekimus, demonstruoti juos ir paaiškinti, todėl mokymosi konstruktyvumas – patenkinamas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktos mokinių apklausos duomenys rodo, kad teiginiai: „<i>Mokytojai dažnai mus skatina aktyviai mokytis (teikti pavyzdžių, argumentuoti)</i>“ įvertintas 3,4 įverčiu iš 4. „<i>Vienose pamokose įgytas žinias panaudojame ir kitų dalykų pamokose</i>“ įvertintas 3,3 įverčiu iš 4. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aspektas „<i>Mokomoji medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais ar gyvenimo patirtimi</i>“ daugumoje (80,8 proc.) stebėtų veiklų vertintas vidutiniškai (žr. 14 lentelę), dalyje (56,7 proc.) pamokų įvertintas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas, o kaip tobulintinas aspektas nefiksuotas nė karto (žr. 11 lentelę). • Tačiau tik pavienėse (10 proc.) pamokose mokiniams yra galimybė demonstruoti įgytas žinias ir/ar turimus gebėjimus, juos paaiškinti. Dažniausiai mokiniai yra mokytojo suplanuotų veiklų, skirtų užduočių, reikalaujančių atkartoti žinias ir jas taikyti, atlikėjai, vykdytojai. (žr. 14 lentelę). Veiklos ir užduotys, skatinančios patyriminį mokymąsi ar problemų sprendimą, viršijančios vidurkį ir įvertintos kaip tinkamos 2, 3, 6, 7 klasių ir socialinio ir gamtamokslio ugdymo pamokose (žr. 9 ir 10 pav.) . <p>Mokymosi socialumas vidutiniškas: mokiniams sudarytos sąlygos, padedančios iš dalies tartis, pagelbėti vieni kitiems, bet mokinių bendradarbiavimo įgūdžiai tik patenkinami. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aspektas „<i>Sudaromos sąlygos mokytis pagal gebėjimus ir patirti sėkmę, bendradarbiauti</i>“ daugumoje (84,6 proc.) pamokų vertintas patenkinamai (žr. 12 lentelę). • Fiksuota, kad mokiniai dalyje (36,7 proc.) pamokų turėjo galimybę dirbti ne tik savarankiškai, bet ir porose ar grupėje. Veiklų tikslas – bendras veiklos rezultatas. Mokinių įgūdžiai dirbti kartu ir susitarti, rasti bendrus sprendimus vidutiniški: įvertinimų vidurkis – 2,2. Kiek geresni bendradarbiavimo įgūdžiai ir socialinės kompetencijos raiška stebėta 3, 6 ir 7 klasėse (žr. 3 pav.). • Nustatyta, kad koreliacijos ryšys tarp vadovavimo ugdymui(si) ir mokymo(si) yra vidutinis (koreliacijos indeksas – 0,65).
--	--	---

		<p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad rodiklis „Mokymasis“, kaip stiprus, fiksuotas 26,44 proc., o kaip tobulintinas tik 2,17 proc. dažniu (mokiniai mokos taip, kaip ugdymo(si) procesą organizuoja mokytojai – dažniausiai dalyvauja mokytojo organizuotoje veikloje, atlieka parinktas užduotis).</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Joniškio rajono Gataučių Marcės Katiliūtės mokykloje mokymasis yra vidutiniškas.</p>
3.5. (Iš)vertinimas	2	<p>Mokinių vertinimas mokykloje organizuojamas, vadovaujantis „Mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarkos aprašu“, bet mokinių informavimas apie vertinimo kriterijus, koks rezultatas yra laukiamas, kokie požymiai pagrįs, kad darbas atliktas puikiai, pamokose yra nesistemiškas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertinimo tvarkos apraše numatytas tik vertinimo tikslas, uždaviniai ir asmenų funkcijos – nėra vertinimo proceso (iš)vertinimo aprašo ir pasiekimų sistemingumo aprašų, nors pokalbio metu mokiniai teigė, kad individualių pasiekimų vertinimo kriterijai – už ką rašomi įvertinimai – jiems aiškūs. • 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje mokinių apklausoje rezultatai taip pat rodo, kad mokiniams aišku, už ką rašomas pažymys (3,6 iš 4). • Mokytojų apklausos rezultatai rodo, kad mokytojai teigini „Su mokiniais aptaria, kokie bus pasiekimų vertinimo kriterijai“ įvertino 3,8 iš 4. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertinimo kriterijai stebėtose pamokose vertinami patenkinamai ir fiksuojami kaip tobulintinas pamokos aspektas, reikalaujantis daugiau konkretumo, aiškių kriterijų, nepaliekant vietos subjektyvumui, nes stebėtose veiklose vertinimo kriterijai dažniausiai buvo nepristatyti, neįvardinti mokiniams. Pamokos aspekto „Informavimas apie vertinimo kriterijus“ vertinimo vidurkis – 1,7. • Vertinimo kriterijų aiškumas dalies ugdymo sričių (užsienio kalbų, matematikos ir kūno kultūros) pamokose vertintas žemiau vidurkio (1,7) (žr. 11 pav.). Prasčiau nei vidurkis vertinimo kriterijai fiksuoti 1 ir 3 klasių pamokose (žr. 12 pav.). • Apibendrinus vertinimo kriterijų aiškumą stebėtų pamokų protokoluose, darytina išvada, kad dalyje (57,7 proc.) pamokų jie vertinti patenkinamai, mažumoje (26,9 proc.) pamokų – prastai arba visai nebuvo įvardinti (žr. 18 lentelę). • Vertinimo kriterijai, siejami su tobulintinu pamokos veiklos aspektu, fiksuoti daugumoje (66,7 proc.) pamokų, o kaip pamokos stiprusis aspektas išskirtas tik 1 pamokoje (žr. 17 lentelę). <p>Tėvai, globėjai (rūpintojai) apie mokinių pasiekimus ir pažangą informuojami tradiciniu būdu – susirinkimuose, asmeniškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokyklos Vertinimo tvarkos apraše yra sutarimas, kad klasių vadovai su mokinių pažanga „supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), pateikia siūlymus dėl individualių pažangos gerinimo strategijų“, o 2018-2019 m. m. ugdymo plane fiksuota, jog „klasių vadovai užtikrina, kad vyktų abipusis ir savalaikis grįžtamosios

		<p><i>informacijos apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir pažangą, mokymosi poreikius ir motyvaciją, iškilusius sunkumus perdavimas tarp mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų)“.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokykloje mokytojai su tėvais bendrauja nuolat, o informacija, susijusi su mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimu, aptariama asmeniniuose pokalbiuose. • Atliktoje mokytojų apklausoje teiginys „<i>Su mokinių tėvais aptariu mokinių pasiekimus, tikslus, lūkesčius, susijusius su mokinių mokymusi</i>“ įvertintas 3,8 iš 4. <p>Grįžtamasis ryšys pamokose nesistemingas, mažai nukreipiantis mokinių ieškoti kitokių būdų tinkamai atlikti užduotis ir padedantis formuoti atkaklų (savivaldų) mokymąsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje apklausoje teiginiai: „<i>Mokytoja man dažnai asmeniškai pasako, ko reikėtų, kad mokyčiausi geriau, sėkmingiau</i>“ (3,3), „<i>Mes dažnai su mokytojais aptariame, kaip mums sekasi mokytis, tobulėti</i>“ (3,4) (mokiniai), ir „<i>Teikdama grįžtamąją informaciją mokiniams atkreipiu dėmesį į jų padarytas klaidas</i>“ (3,8), „<i>Grįžtamąją informaciją mokiniams teikiu, siekdama jiems padėti geriau mokytis</i>“ (3,9) (mokytojai), mokinių įvertinti kaip tinkamai sudarytos sąlygos jų pažangai, o mokytojų – kaip efektyvios ir leidžiančios mokiniams siekti pažangos. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstruktyvus grįžtamasis ryšys, padedantis mokytis, ir pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą – supratingas reagavimas į klaidas – vertinamas vidutiniškai (vertinimo vidurkis – 2) (žr. 19 ir 20 lenteles). • Pamokose aspektas „<i>Konstruktyvus grįžtamasis ryšys – padedantis mokytis</i>“ visose stebėtose pamokose vertintas patenkinamai (žr. 20 lentelę), tik pavieniais atvejais (11,5 proc.) stigo supratino reagavimo į mokinių padarytas klaidas ir paskatinimo taisyti jas, mokytis iš jų, ieškant alternatyvaus atlikimo būdo – patirti asmeninę mokymosi sėkmę (žr. 19 lentelę). Pamokose dažniausiai vyravo neformalusis formuojamasis vertinimas (mokytojai stebėjo mokinių veiklą, klausinėjo juos žodžiu, dažniausiai taikydavo frontaliąją apklausą; gautą informaciją dažniausiai apibendrindavo bendrais pagyrimais). Toks mokinio ir mokytojo dialogas tik iš dalies skatino mokinius siekti pažangos, nes stigo paskatinimo mokiniams patiems priimti sprendimus, kaip tinkamai atlikti užduotis pagal rezultatus, gautus atlikus dalį veiklų/užduočių pamokoje. Be to, stigo konkrečios informacijos, paremtos aiškiais vertinimo kriterijais, jos fiksavimo, įforminimo ir naudojimo tolesniam ugdymui. Tai įrodo ir apibendrinti koreliaciniai ryšiai: pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys vidutiniškai siejasi su kiekvieno mokinio pasiekimų pripažinimu (koreliacijos indeksas - 0,65). <p>Mokinių įsivertinimas pamokose nesistemingas ir neskatinantis mokinių mokėjimo mokytis kompetencijos, atsakingumo už savo mokymąsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019 m. kovo mėn. Mokyklų veiklos vertinimo agentūros atliktoje apklausoje teiginiai: „<i>Sudaromos sąlygos įsivertinti</i>“ (3,6 iš 4), „<i>Beveik kiekvienoje pamokoje paliekama laiko pamąstyti, ką išmokome</i>“ (3 iš 4) (mokiniai), o „<i>Prašau mokinius įsivertinti savo darbą</i>“ (3,8 iš 4),
--	--	--

		<p>„Mokau mokinius įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą“ (3,8 iš 4) (mokytojai), mokinių įvertinti kaip tinkamai sudarytos sąlygos įsivertinti savo veiklą ir ją reflektuoti, o mokytojų – kaip efektyvios ir leidžiančios mokiniams suvokti, kas gerai atlikta, o ką dar reikia tobulinti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2018-2021 m. mokyklos veiklos strateginiame plane įvardinta viena priemonių siekiant partneriško ugdymo(si) – „<i>mokinio įsivertinimo instrumentų naudojimas kiekvienoje pamokoje</i>“. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamokos aspektas „<i>Mokinių įsivertinimas kaip savivoki veikla, padedanti mokytis</i>“ daugumoje (69,2 proc.) pamokų vertintas patenkinamai (žr. 21 lentelę), vertintų veiklų vidurkis – 1,8. • Mokinių įsivertinimas, kaip savo mokymosi refleksija, prasčiau nei vidurkis vertintas pradinio ugdymo koncentre – ypač 1 ir 4 klasių pamokose (žr. 13 pav.). • Pamokose įsivertinant atliktas užduotis ar aptariant veiklų rezultatus, dažniai remtasi emociniu įsivertinimu, o ne objektyviais, pamatuotais mokinių pasiekimais ar pažanga, nes kriterijai nebuvo nurodomi. Tai pagrindžia vertinimai įvairių dalykų pamokose, nes dalies (37,5 proc.) stebėtų ugdymo sričių veiklose mokinių įsivertinimai yra vertinami aukščiau nei tų pačių dalykų buvo vertinti vertinimo kriterijų aiškumas (žr. 14 pav.). • Mokinių įvertinimas daugumoje (69,2 proc.) pamokų yra nesisteminis ir šio aspekto vertinimo vidurkis - 1,8 iš 4 (žr. 17 lentelę). Dažniausiai mokytojas apibendrina pamoką, pasidžiaugia mokinių veiklų rezultatais, bet neskatina mokinių pasirinkti ir taikyti mokymosi strategijų, padedančių patiems įvertinti savo veiklą, pasiektą rezultatą ir atsižvelgiant į tai kelti mokymosi tikslus. Pamokose pasiekimai/pažanga nefiksuojami, neaptariami, nenagrinėjami - neakcentuojamas mokymusi pasiektos pažangos objektyvus įsivertinimas ir mokymosi prasmės suvokimas - neugdomi savivaldaus mokymosi įgūdžiai. <p>Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad rodiklis „(įsi)vertinimas ugdymui“ kaip stiprus fiksuotas tik 8,05 proc., o tobulintinas 58,70 proc. dažniu.</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Joniškio r. Gataučių Marcės Katiliūtės mokykloje (įsi)vertinimas patenkinamas ir tai yra viena iš rizikingų mokyklos veiklų, kuriai reikia skirti daugiau dėmesio.</p>
--	--	---

Srities išvados:

1. Mokyklos ugdymo planas yra pakankamai abstraktus (mažai skiriasi nuo Bendrųjų ugdymo planų), jame trūksta aiškių susitarimų, kaip bus individualizuojama, integruojama, diferencijuojama, teikiama pagalba mokiniui ir kt. Mokyklos sudaryti tvarkaraščiai netenkina daugumos mokinių ugdymo(si) poreikių bei neatitinka ugdymo organizavimo mokykloje ypatumų ir galimybių. Mokykloje, planuojant ir organizuojant mokymą, sudaromos vidutiniškos sąlygos mokiniams ugdytis asmeninę, socialinę, mokėjimo mokytis kompetencijas ir mokymąsi suvokti kaip prasmingą ir įdomią veiklą, leidžiančią siekti pažangos ir fiksuoti asmeninius pasiekimus.

2. Daugumoje (90 proc.) pamokų vyravo poveikio (mokymo) paradigma. Atsižvelgiant į žemą mokinių motyvaciją, tokia mokymo forma vidutiniškai tiko aktyviam mokinių mokymuisi:

2.1. Mokytojai patys įvardijo mokymo(si) tikslus ir uždavinius, kurių neaptarė su mokiniais, minimaliai sudarė sąlygas mokiniams rinktis užduotis ar jų atlikimo būdą, todėl stebėtos menkos sąlygos pamokose ugdytis savivaldaus mokymosi įgūdžius ir priimti atsakomybę už mokymąsi.

2.2. Dalyje pamokų mokiniams buvo sudarytos sąlygos naujas žinias įgyti remiantis jau turimomis – tai motyvavo dalį mokinių pamokose, bet užduotys, orientuotos tik į žinių atkartojimą ir praktinį jų pritaikymą, o ne patyriminį, į problemų sprendimo mokymąsi, dažnai mokiniams nekėlė noro įsitraukti į mokymąsi ir pademonstruoti, paaiškinti savo atliktų veiklų rezultatą.

2.3. Pamokose stengtasi sudaryti bendradarbiavimo sąlygas, bet tik dalis mokinių gebėjo bendradarbiauti, nes mokiniams stigo socialinės kompetencijos, t.y. mokytis tariantis, ieškant bendrų sprendimų ir demonstruoti bendrą rezultatą – bendradarbiavimo užduotys iš dalies skatino aukštesnio lygmens mąstymą (suvokimą).

3. Pamokose užduotys dažnai (53,3 proc.) buvo vidutinio sudėtingumo, orientuotos į atkartojimą ir žinių taikymą. Mažumoje (30 proc.) pamokų atsižvelgiama į mokinių mokymosi poreikius, gebėjimus ir sudaromos sąlygos aktyviam mokymuisi (organizuotas patyriminis ar į problemų sprendimą orientuotas mokymas(is)), skatinančiam savivaldaus mokymosi įgūdžius: kelti ugdymosi tikslus, ugdytis atsakomybę už mokymąsi, siekti individualios pažangos – mokymąsi suvokti kaip prasmingą ir įdomią veiklą.

4. Mokykloje tarpdalykinė integracija įgyvendinama organizuojant projektines dienas, rengiant edukacines išvykas. Šios veiklos iš dalies įdomios ir patrauklios mokiniams – sudaro galimybę veikti kartu, ugdytis bendrąsias ir dalykines kompetencijas. Pamokose tarpdalykinė integracija yra nesisteminga, bet daugumoje pamokų (90 proc.) mokomoji medžiaga patenkinamai siejama su gyvenimo patirtimi.

5. Mokinių vertinimas ir įsivertinimas nesisteminis, todėl trukdo siekti geresnių mokymo(si) rezultatų ir kasdiniame ugdymo(si) procese stebėti individualią pažangą. Tai grindžiama faktais:

5.1 Vertinimo kriterijai iš dalies aiškūs, konkretūs tik dalyje (57,7 proc.) pamokų, likusiose pamokose jie prasti arba visai neaiškūs. Vertinimo vidurkis – 1,8 iš 4.

5.2 Įsivertinimo procesui, kaip mokinių savivokos ir/ar sąmoningo mokymosi priemonei mokytojai skiria vidutinišką dėmesį (vertinimo vidurkis – 1,7 iš 4), nėra taikomos įsivertinimo strategijos, priemonės, suprantamos mokiniams ir skatinančios jų pasiekimų (pažangos) objektyvų vertinimą.

5.3. Pamokose taikomas vidutinio lygmens vertinimas (vertinimo vidurkis - 2 iš 4), paremtas pagyrimais, bet ne mokymosi procese įgytos informacijos apie išmokimą (arba ne) koregavimas planuojant tolesnį ugdymo procesą, padedantį mokiniui geriau išmokti ugdomąją medžiagą.

4. REKOMENDACIJOS

1. Mokinių pasiekimai ir pažanga gerėtų, jeigu:

- Mokytojai pamokose nuosekliau taikytų mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą, kartu įtrauktų mokinius į rezultatų aptarimą, apibendrinimą ir pagal juos mokytų mokinius kelti tolesnio mokymosi tikslus.
- Vadovas (Metodinė taryba) organizuotų tikslingą ugdymo(si) veiklos stebėseną, kolegialų mokymąsi (reflektuotų patirtį) ir remdamiesi duomenimis tobulintų veiklą, skatinančią individualią mokinių pažangą.
- Vadovas kartu su mokytojais patobulintų (patikslintų aiškiais susitarimais) mokinių pasiekimų ir pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo tvarką, laikytųsi susitarimų ugdymo(si) procese ir nuosekliai peržiūrėtų šios veiklos įtaką mokinių pasiekimams ir pagal poreikį tobulintų tvarką.
- Kiekvieno besimokančiojo pažinimas, mokytojo ir mokinio santykių, paremtų abipusiu pasitikėjimu ir pagarba, kūrimas, kryptingas sportinių rezultatų siekimas galėtų pasitarnauti mokyklai pavyzdžiu ir galimybe siekiant geresnių akademinių pasiekimų.

- Nusistovėję, tarpusavio pasitikėjimu grįsti mokinių ir mokytojų santykiai galėtų padėti stiprinti bendradarbiavimo įgūdžius pamokose: į planavimo procesus įtraukti mokinius, taikyti aktyvaus mokymosi bei savivaldaus, įtraukiojo ugdymo strategijas, mokyti mokinius teikti kokybišką grįžtamąją informaciją apie pasiekimus, pažangą, tolimesnius siekius ir kt.

2. Ugdymosi planavimas gerėtų, jeigu:

- Mokyklos ugdymo plane aiškiai atsispindėtų visapusiškas rūpinimasis asmenybės augimu – rengiant planą, reikėtų atsižvelgti į mokyklos kontekstą ir situaciją, o plano turinį sukonkretinti, kad būtų aišku, kaip veikti. Todėl mokyklos direktorius ir mokytojai turėtų konstruktyviai bendradarbiauti, kartu analizuoti, kaip įgyvendinamas ugdymo procesas, susitarti, aptarti, kas pavyksta gerai, svarstyti, ką, kodėl ir kaip mokykloje reikėtų tobulinti, keisti. Tikėtina, kad nuoseklus susitarimų laikymasis padėtų gerinti ugdymo(si) kokybę.
- Mokyklos direktoriui ir mokytojams reikėtų susitarti dėl mokytojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų, konkrečiai apibrėžti kvalifikacijos tobulinimo laukiamus rezultatus, kurie darytų įtaką mokinių mokymosi pasiekimų gerinimui bei šiuolaikinės pamokos organizavimui.
- Mokyklos direktoriui, įsivertinimo darbo grupei ir mokytojams vertėtų susikurti stebėsenos rodiklius ir veiklos kokybės iliustracijas, susijusias su mokinių pasiekimais ir pažanga, kad pagal jų pasiekimą galėtų bendru sutarimu įsivertinti savo veiklos kokybę. Tai mokyklai leistų priimti duomenimis pagrįstus sprendimus dėl mokyklos veiklos tobulinimo tikslų ir uždavinių, kurie taptų visų planų pagrindu.
- Pamokose mokytojai, keldami mokymo(si) tikslus ir uždavinius, aptartų juos su mokiniais, sudarytų sąlygas mokiniams rinktis užduotis ar jų atlikimo būdą. Tai padėtų ugdytis savivaldaus mokymosi įgūdžius, skatintų mokinius prisiimti atsakomybę už mokymąsi, pamatuoti savo pasiekimus pagal aiškius siekius, vertinimo kriterijus. Planuojant ir organizuojant mokymą(si), mokiniams būtų sudaromos sąlygos ugdytis asmeninę, socialinę, mokėjimo mokytis kompetencijas ir mokymąsi suvokti kaip prasmingą ir įdomią veiklą, leidžiančią siekti pažangos ir fiksuoti asmeninius pasiekimus.

3. (Įsi)vertinimas ugdymui gerėtų, jeigu:

- Vadovas (Metodinė taryba) organizuotų vidinius mokymus arba, pasitelkdama profesionalius lektorius, organizuotų mokymus apie vertinimą, jo paskirtį pamokoje ir poveikį mokinių pasiekimams/pažangai. Daroma prielaida, kad bendri mokymai sudarytų galimybę mokytojams suvienodinti sutarimus dėl vertinimo kasdienėje veikloje ir laikytis jų procese.
- Mokytojai skirtų didesnę dėmesį aiškių kiekvienos užduoties vertinimo kriterijų formulavimui ir aptarimui su mokiniais. Tai leistų mokiniams tinkamai analizuoti ir vertinti savo pažangą/pasiekimus kasdien. Tikėtina, tai stiprintų mokinių savivoką ir motyvaciją siekti geresnių mokymosi rezultatų, ugdytų bendrąsias ir dalykines kompetencijas.
- Mokytojai nuolat ir tinkamai taikytų įvairias, mokinių amžių atitinkančias įsivertinimo strategijas bei instrumentus, kurie mokinius skatintų suvokti mokymosi procesą, kelti individualius mokymosi tikslus bei vadovaujantis įsivertinimo rezultatais – planuoti savo mokymąsi. Tikėtina, būtų akivaizdesni objektyvūs mokinių pasiekimai/pažanga pamokoje ir gerėtų asmeninė mokinių pažanga.

Vadovaujančioji vertintoja

Ligita Kukanauzienė

Mokyklų išorinio vertinimo skyriaus vedėja

dr. Snieguolė Vaičekauskienė

PRIEDAI

Individualių mokinio pasiekimų ir pastangų pripažinimo apibendrintas vertinimas (N=26)

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	1 pamoka	20 pamokų	5 pamokos
-	3,85 proc.	76,9 proc.	19,2 proc.

Orientavimosi į rezultatą aspektų vertinimo pamokose apibendrinti duomenys

2 lentelė

Aspektas	Vertinimų vidurkis	Stiprusis pamokos aspektas (proc.) (pliusas)	Tobulintinas pamokos aspektas (proc.) (minusas)
Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi ir pripažįstami	1,9	6,6 proc.	10 proc.
Daliniai rezultatai siejami su tolesne pamokos eiga	2	3,3 proc.	6,6 proc.
Rezultatų aptarimas pagal mokymosi uždavinį	1,9	-	3,3 proc.
Mokiniai apibendrina mokymosi rezultatus ir nusimato tolesnės veiklos siekius	1,7	-	20 proc.

Dalinį rezultatų siejamo su tolesne pamokos eiga apibendrintas vertinimas (N=26)

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	-	24 pamokos	1 pamoka
-	-	92,3 proc.	3,85 proc.

Pastaba: 1 (3,85 proc.) pamokoje daliniai rezultatai neaptariami.

Rezultatų aptarimo pagal mokymosi uždavinį apibendrintas vertinimas (N=26)

4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	-	23 pamokos	3 pamokos
-	-	88,5 proc.	11,5 proc.

Mokinių gebėjimų apibendrinti mokymosi rezultatus bei nusimatyti tolesnės veiklos siekius apibendrintas vertinimas (N=26)

5 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	-	18 pamokų	7 pamokos
-	-	69,2 proc.	26,9 proc.

Pastaba: 1 (3,85 proc.) pamokoje mokymosi rezultatai neaptariami.

Mokiniam rodomų įvairių mokymosi įprasminimo būdų pamokoje apibendrintas vertinimas (N=26)

6 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	3 pamokos	23 pamokos	-
-	11,5 proc.	88,5 proc.	-

Kiekvieno mokinio ugdymo pagal jo gabumus, pagalbos silpnesniems mokiniams ir galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui apibendrintas vertinimas (N=26)

7 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	-	24 pamokos	2 pamokos
-	-	92,3 proc.	7,7 proc.

Savalaikės, informatyvos, gerai dozuotos grįžtamosios informacijos pateikimo mokiniams apibendrintas vertinimas (N=26)

8 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	3 pamokos	21 pamoka	2 pamokos
-	11,5 proc.	80,8 proc.	7,7 proc.

Mokymosi uždavinių, orientuotų į skirtingas mokinių galimybes, apibendrintas vertinimas (N=26)

9 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-		26 pamokos	-
-	-	100 proc.	-

Naudojamų užduočių ir mokomosios medžiagos, skatinančios mokinių smalsumą ir dėmesį, pateikimo pamokose apibendrintas vertinimas (N=26)

10 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	5 pamokos	21 pamokos	-
-	19,2 proc.	80,8 proc.	-

Kiekvieno mokinio ugdymosi planavimo ir organizavimo aspektų vertinimo pamokose apibendrinti duomenys

11 lentelė

Aspektas	Vertinimų vidurkis	Stiprusis pamokos aspektas (proc.) (pliusas)	Tobulintinas pamokos aspektas (proc.) (minusas)
Sudaromos sąlygos mokytis pagal gebėjimus ir patirti sėkmę, bendradarbiauti	2,2	33,3 proc.	6,6 proc.
Mokomoji medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi	2,2	56,7 proc.	-
Parenkamos užduotys, skatinančio tiriamąjį, probleminį mokymąsi	2,2	23,3 proc.	-
Mokymas vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi	2,2	26,7 proc.	3,3 proc.

Mokytojo sudaromų sąlygų mokytis pagal gebėjimus, patiriant sėkmę ir bendradarbiaujant, apibendrintas vertinimas (N=26)

12 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	4 pamokos	22 pamokos	-
-	15,4 proc.	84,6 proc.	-

Mokymo ir savivaldaus mokymosi dermės pamokose apibendrintas vertinimas (N=26)

13 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	4 pamokos	22 pamokos	-
-	15,4 proc.	84,6 proc.	-

Mokomosios medžiagos siejimo su kitais mokomaisiais dalykais bei gyvenimo patirtimi apibendrintas vertinimas (N=26)

14 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	5 pamokos	21 pamokos	-
-	19,2	80,8	-

Užduočių, skatinančių tiriamąjį, probleminį mokymąsi, skyrimo apibendrinti duomenys (N=26)

15 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	6 pamokos	20 pamokos	-
-	23,1	76,9	-

Užduočių, pateiktų pamokose, veiklose, pagal kognityvinius gebėjimus apibendrintas vertinimas (N=30)

16 lentelė

Žinių ir taikymo užduotys	Aukštesniuosius ugdymo(si) gebėjimus ugdančios	Tinkamos užduotys, padedančios ugdytis aukštesniuosius ugdymo(si) gebėjimus
16 pamokų	9 pamokos	5 pamokos
53,3 proc.	30 proc.	16,7 proc.

Mokinių vertinimo ir įsivertinimo aspektų vertinimo pamokose apibendrinti duomenys

17 lentelė

Aspektas	Vertinimų vidurkis	Stiprusis pamokos aspektas (proc.) (pliusas)	Tobulintinas pamokos aspektas (proc.) (minusas)
Informavimas apie vertinimo kriterijus	1,7	3,3 proc.	66,7 proc.
Pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą – supratingas reagavimas į klaidas	2,1	13,3 proc.	6,7 proc.
Konstruktivus grįžtamasis ryšys – padedantis mokytis	2	6,7 proc.	-
Mokinių įsivertinimas kaip savivoki veikla, padedanti mokytis	1,8	-	13,3 proc.

Informavimo apie vertinimo kriterijus apibendrintas vertinimas (N=26)

18 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	-	15 pamokų	7 pamokos
-	-	57,7 proc.	26,9proc.

Pastaba: 4 (15,4 proc.) pamokose vertinimo kriterijai visiškai nebuvo minimi.

Pozityvių nuostatų ,vertinant pasiekimus ir pažangą – supratingo reagavimo į klaidas apibendrintas vertinimas (N=26)

19 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	-	23 pamokos	3 pamokos
-	-	88,5 proc.	11,5 proc.

Konstruktyvaus grįžtamojo ryšio – padedančio mokyti apibendrintas vertinimas (N=26)

20 lentelė

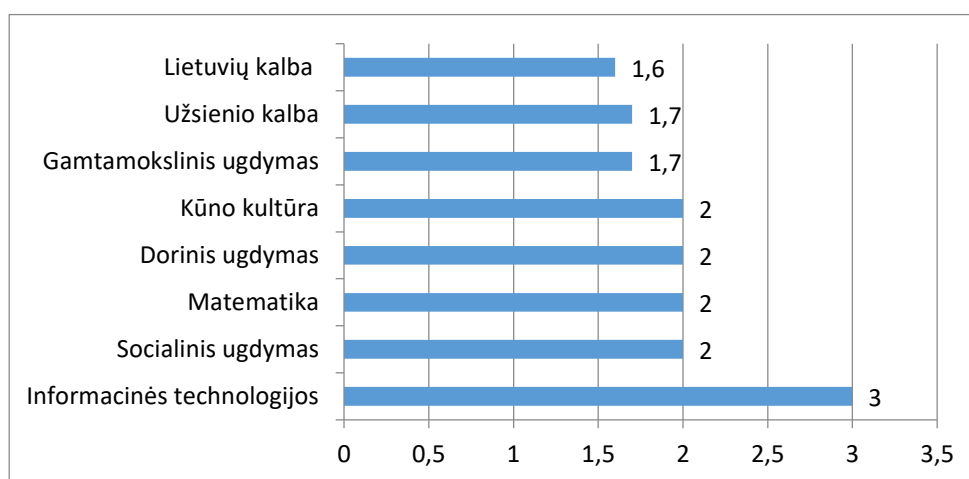
Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	-	26 pamokos	-
-	-	100 proc.	-

Mokinių įsivertinimo kaip savivokios veiklos, padedančios mokyti apibendrintas vertinimas (N=26)

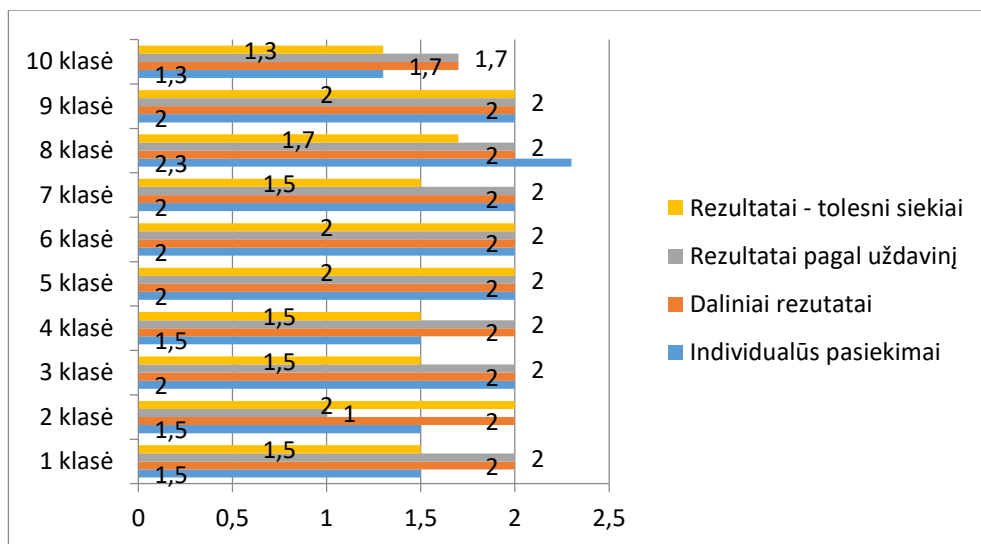
21 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	-	18 pamokų	6 pamokos
-	-	69,2 proc.	23,1 proc.

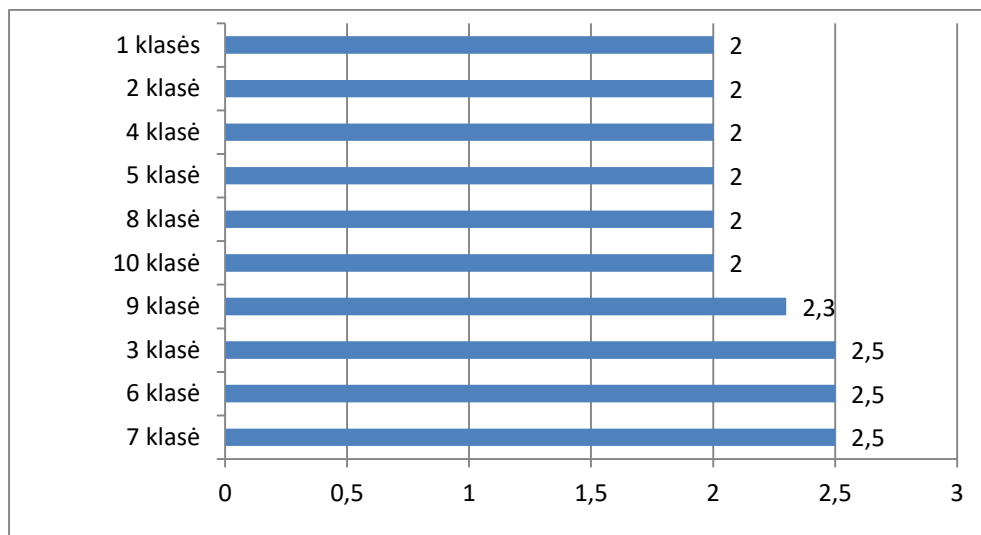
Pastaba: 2 (7,7 proc.) pamokose nebuvo sudarytos sąlygos mokiniams apmąstyti savo mokymąsi.

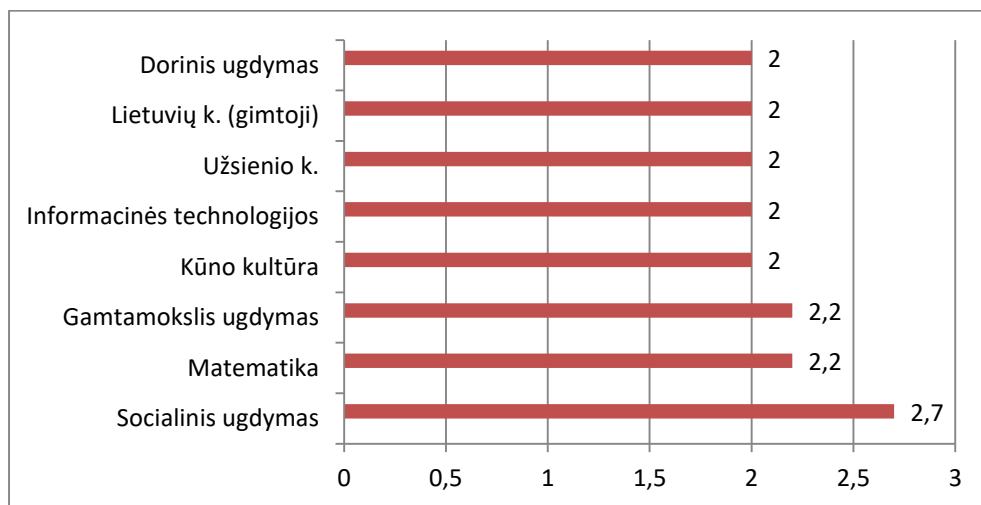
1 pav. Individualių mokinio pasiekimų ir pastangų pripažinimo pagal ugdymo sritis apibendrintas vertinimas (N=26, moda=2)

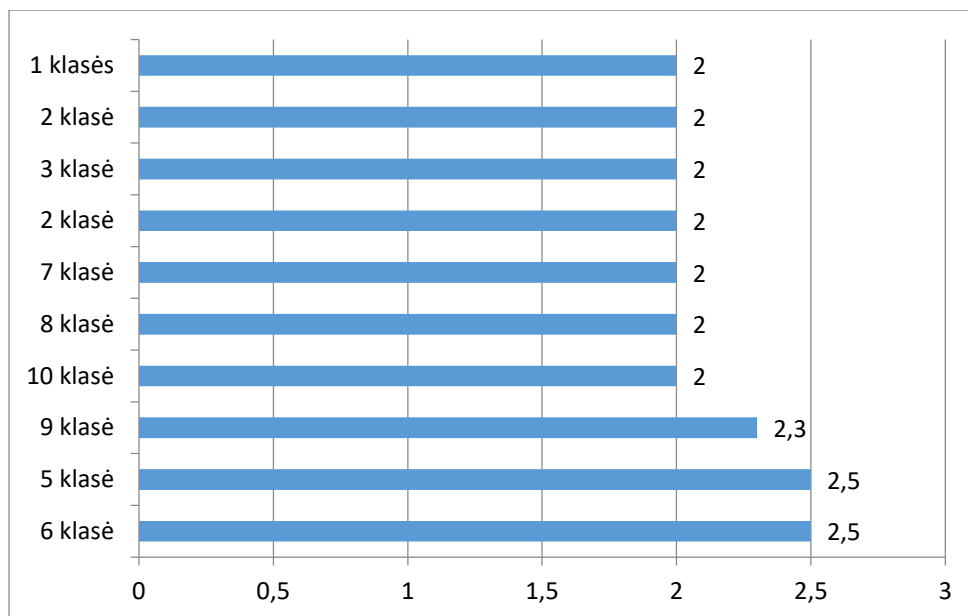
2 pav. Orientavimosi ģ rezultātā pagal klases apibendrintas vertinimas (N=26, moda=2)

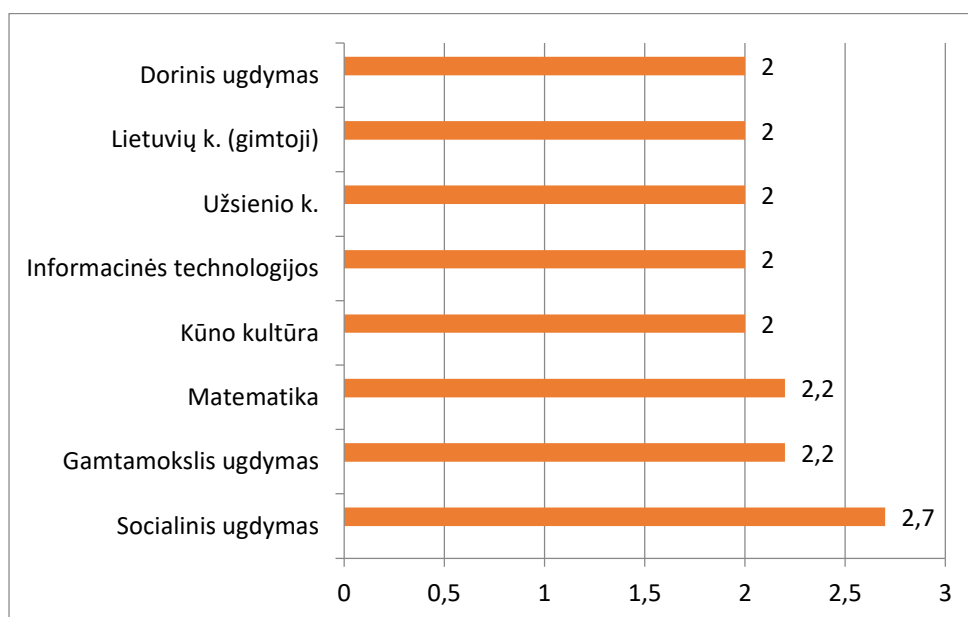
3 pav. Sudarytų sājū mokytijs pagal gebėjimus ir patirti sēkmę, bedradarbiauti apibendrintas vertinimas pagal klases (N=26, moda=2)

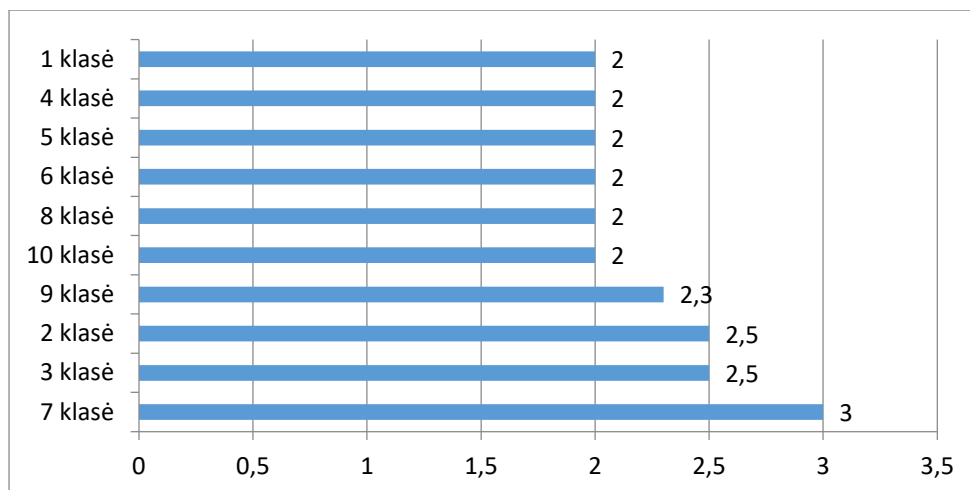
4 pav. Sudarytų sājū mokytijs pagal gebėjimus ir patirti sēkmę, bedradarbiauti apibendrintas vertinimas pagal mokomuosius dalykus (N=26, moda=2)

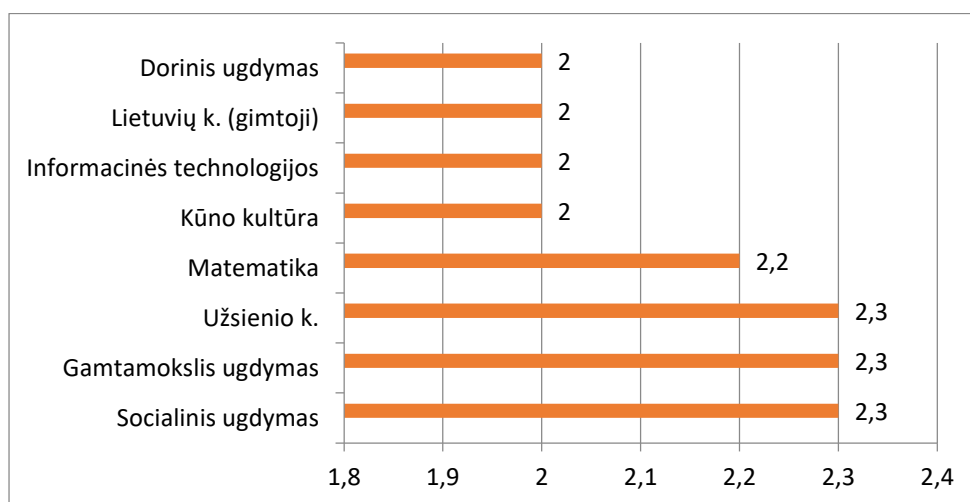
5 pav. Mokymo vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi apibendrintas vertinimas pagal klases (N=26, moda=2)

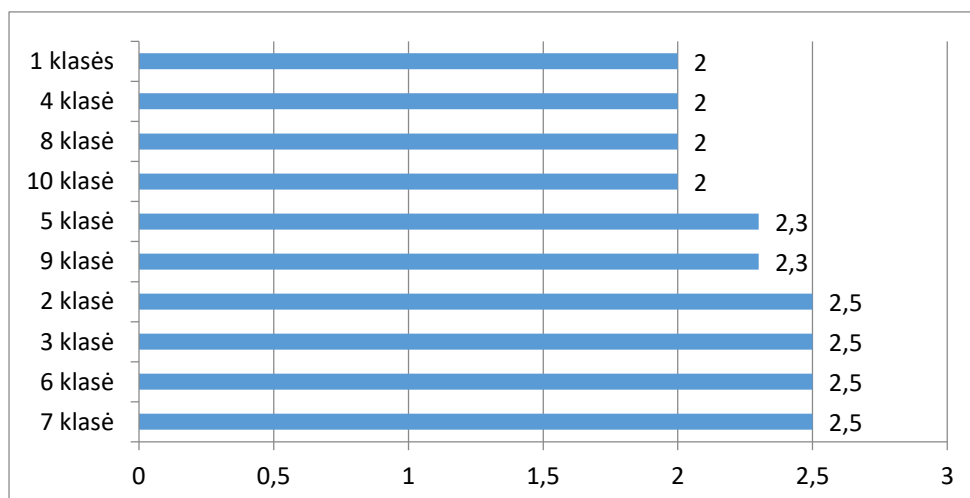
6 pav. Mokymo vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi apibendrintas vertinimas pagal mokomuosius dalykus (N=26, moda=2)

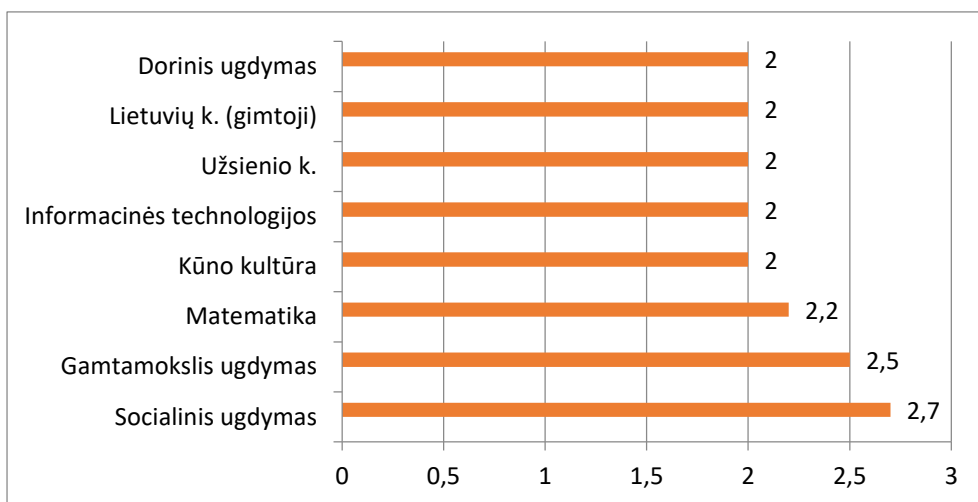
7 pav. Mokymosi medžiagos siejimo su kitais mokomaisiais dalykais ar gyvenimo patirtimi apibendrintas vertinimas pagal klases (N=26, moda=2)

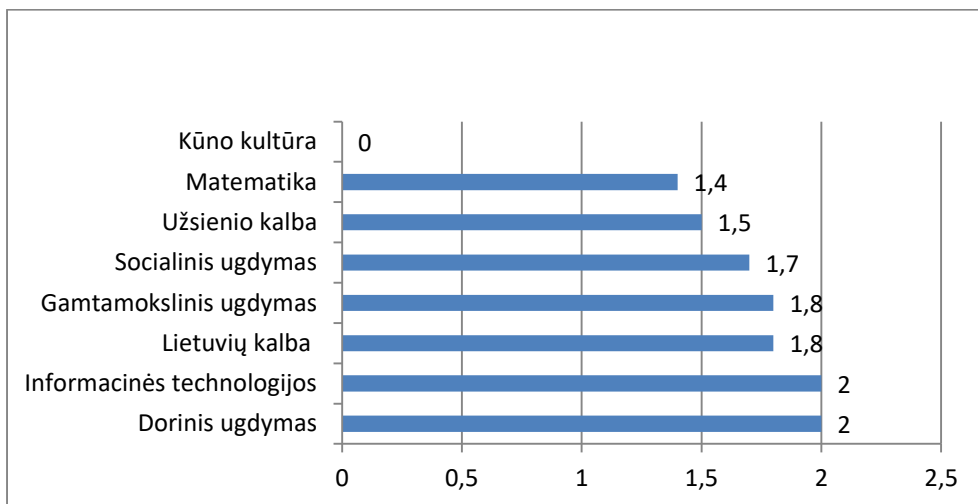
8 pav. Mokymosi medžiagos siejimo su kitais mokomaisiais dalykais ar gyvenimo patirtimi apibendrintas vertinimas pagal mokomuosius dalykus (N=26, moda=2)

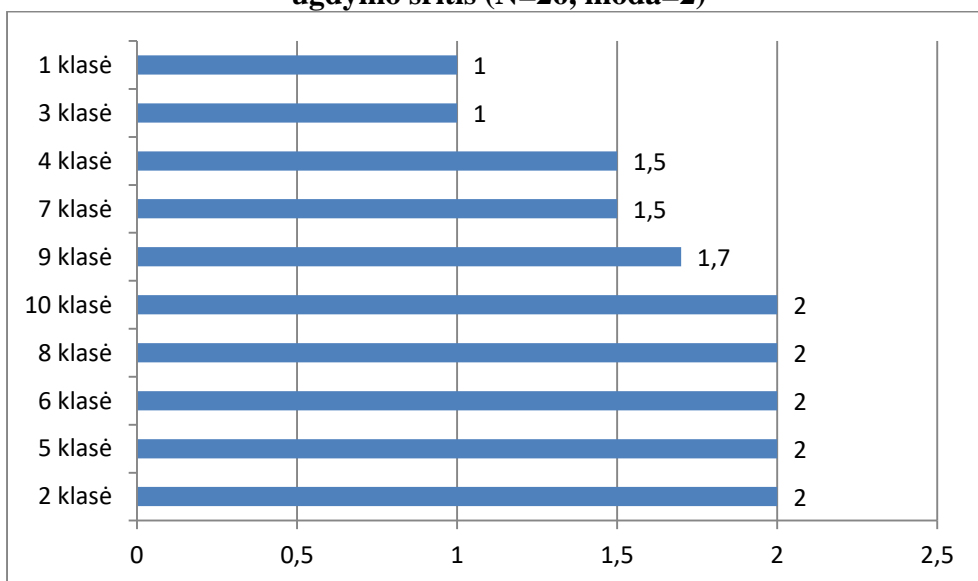
9 pav. Parinktų užduočių, skatinančių patyriminį ar į problemų sprendimą orientuotą mokymąsi, apibendrintas vertinimas pagal klases (N=26, moda=2)

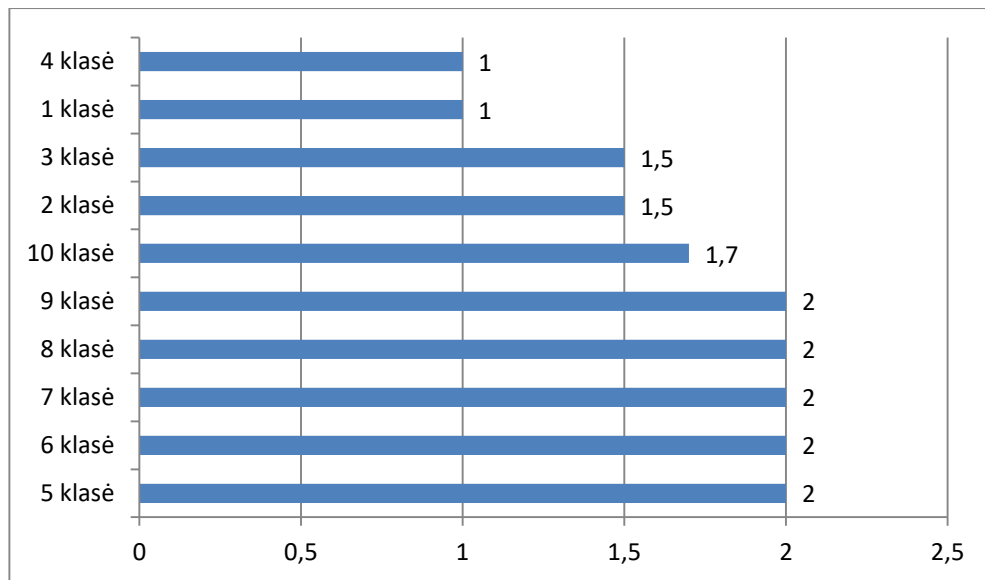
10 pav. Parinktų užduočių, skatinančių patyriminį ar į problemų sprendimą orientuotą mokymąsi, apibendrintas vertinimas pagal mokomuosius dalykus (N=26, moda=2)

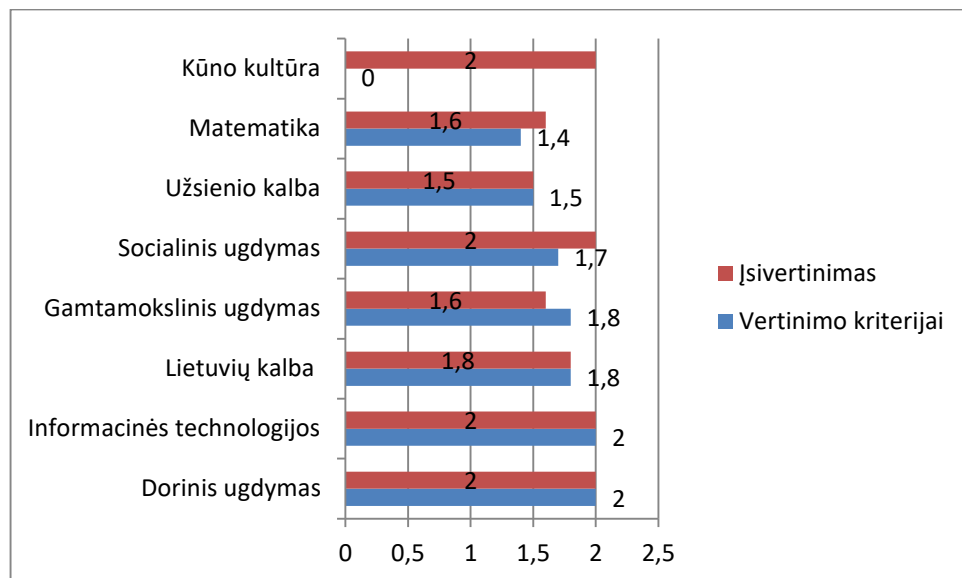
11 pav. Informavimo apie vertinimo kriterijus ir jų aptarimo apibendrintas vertinimas pagal ugdymo sritis (N=26, moda=2)

12 pav. Informavimo apie vertinimo kriterijus ir jų aptarimo apibendrintas vertinimas pagal klases (N=26, moda=2)

13 pav. Mokinių įsivertinimo kaip savivokios veiklos, padedančios mokytis apibendrintas vertinimas (N=26, moda=2)

14 pav. Įsivertinimo ir vertinimo kriterijų pamokoje apibendrintas vertinimas (N=26, moda=2)